

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Інститут мистецтв

ЗЕЛЕНІ ЧОВНИ

Вокальні ансамблі на слова Степана Пушика

Упорядник: Ганна Карась

Івано-Франківськ
2015

УДК 78.087.62 (477)
ББК 85.942.1 (4УКР) я 436
3-48

*Друкується за ухвалою вченої ради Інституту мистецтв
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 4 від 20.11.2012 р.*

Упорядник:

Карась Ганна Василівна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, заслужений працівник культури України

Рецензенти:

Дерев'янюк Богдан Петрович – професор кафедри хорового і оперно-симфонічного диригування Львівської національної музичної академії

імені Миколи Лисенка, заслужений артист України;

Михайлюк Христина Олександрівна – професор кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, заслужений діяч мистецтв України;

Чоловський Петро Михайлович – доцент кафедри народних інструментів та музичного фольклору Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, заслужений працівник культури України

«Зелені човни»: вокальні ансамблі на слова Степана Пушика : навчальний
З-48 посібник / упорядкування, методичні поради, коментарі та вступна стаття
Ганни Карась. – Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника,
2015. – 96 с.

Посібник є продовженням циклу навчального вокального репертуару для студентів, які опановують мистецтво співу на музичному факультеті.

Видання розраховане на викладачів та студентів вищих музичних навчальних закладів II–IV рівнів акредитації, професіоналів та на широке коло виконавців ансамблевого вокального мистецтва.

УДК 78.087.62 (477)
ББК 85.942.1 (4УКР) я 436

ISBN

© Карась Г., упорядник, 2015

© Видавництво ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника», 2015

ПУШИК Степан Григорович (народився 26 січня 1944 року в с. Вікторів Галицького району Івано-Франківської області) – український поет, прозаїк, драматург, есеїст, фольклорист, літературознавець, публіцист, журналіст, економіст, громадсько-культурний і політичний діяч, кандидат філологічних наук (1991, тема дисертації «Слово о полку Ігоревім і слов'янська міфологія»), професор (2000) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Заслужений діяч мистецтв України (2007), член Національної спілки письменників України (з 1971) та Українського ПЕН-клубу (1989), Міжнародної асоціації українців (1989), Наукового товариства імені Тараса Шевченка (2000), народний депутат Верховної Ради України першого демократичного скликання (1990–1994) від Коломийщини, член Комісії з питань культури і духовного відродження, голова підкомісії національних меншин. Належав до опозиційної Народної Ради, яка зуміла схилити на свій бік частину компартійної більшості для проголошення Декларації про суверенітет (16. VII 1990) і Акту про незалежність України (24. VIII 1991). Ім'я С. Пушика увіковічене на панно у Верховній Раді в числі 346 народних депутатів, які проголосили незалежність України. За прийняття Декларації про суверенітет і закону про без'ядерний статус у складі депутатського корпусу був висунений на здобуття Нобелівської премії Миру, депутат Івано-Франківської обласної ради 6-го скликання від партії «Наша Україна» (очолював виборчий список), заступник голови комісії.

Закінчив Тлумацький сільсько-господарський технікум (1964), Літературний інститут ім. О. М. Горького у Москві (1973). Деякий час навчався на загально-науковому факультеті Чернівецького державного університету при Івано-Франківському педагогічному інституті, в докторантурі Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнології ім. М. Рильського НАН України.

Три роки (1964–1967) служив на ракетній базі Московського округу ППО (майор запасу, полковник Українського Козацтва). Працював рахівником та старшим економістом-плановиком у колгоспах на Гуцульщині (1963–1964), кореспондентом обласної газети «Прикарпатська правда» (1967–1972), головою ради Клубу творчої інтелігенції (1972–1987), керівником літературної студії педагогічного інституту (1987–1990), 1989–1990 – голова оргкомітету і перший голова Івано-Франківського крайового Товариства української мови ім. Т. Шевченка «Просвіта».

1992–2000 – асистент, старший викладач, доцент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Івано-Франківської медичної академії, професор кафедри української літератури (з 2000) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Член редколегій часописів «Дзвін», «Березіль», «Перевал», «Дзвіночок». 1991–2011 – член Головної Ради Спілки письменників України, правління Українського фонду культури, голова Ради Всеукраїнського Товариства «Просвіта», голова Ради Товариства охорони пам'яток історії та культури і інші.

Публікуватися в пресі почав у п'ятнадцятирічному віці (у квітні 1959 р.) в галицькій районній газеті «Радянське село» як сільський кореспондент та член літературної групи при цій газеті. Коли райони було укрупнено, то творчо зростав при редакціях газет «Прапор перемоги» (м. Галич), «Нове життя» (сmt. Богородчани), «Радянська Гуцульщина» (м. Косів), в літературних групах і об'єднаннях, де обирався головою, заступником, членом бюро. Певною школою журналістики були стіннівки, радіо та світлові газети, бойові листки, які випускав у школі, технікумі, колгоспах та у військовій частині. Вони займали перші місця на районних, корпусних і окружних оглядах, здобував нагороди. За найкращу стінгазету в Московському військовому окрузі ППО, як редактора було нагороджено відпусткою додому. З 1962 року – нештатний кореспондент Івано-Франківського обласного радіо, керівник корпункту обласної молодіжної газети «Комсомольський прапор», сількор обласної газети «Прикарпатська правда», член обласного літературного об'єднання. 1964 року письменником і журналістом Р. Федорівим був залучений до автури республіканської газети «Молодь України». Був учасником Республіканської наради молодих кореспондентів у Києві У числі членів Івано-Франківського обласного літературного об'єднання звітував про творчий доробок у Спілці письменників та ЦК комсомолу. Брав участь у створенні молодіжного мистецького клубу «Іскри юності». Тоді ж почав друкуватися в «Колгоспному селі», в «Літературній Україні». З 1965 року друкується в республіканських часописах «Україна», «Хлібороб України», «Жовтень», «Дніпро», у всесоюзних армійських журналах «Советский воин», газеті «На боевом посту», виступає на всесоюзному телебаченні, про своїх однополчан публікує замальовки й нариси в газеті «Радянська Донеччина», башкирських та інших газетах. Постійний автор редакції «Молода гвардія» Українського радіо та Всесоюзної радіостанції «Юність». Тоді ж вийшов на телеекрани, вперше знявся в документальному кіно. Брав участь у районних, обласних та республіканських нарадах-семінарах робсількорів та юнкорів.

С. Пушик належить до шістдесятників. У 1963–1964 роках був підданий критиці на районній та обласній нарадах секретарями райкому та обкому Компартії України за добірки «ідейно незрілих» поетичних творів.

За активну громадянську позицію, непідкупність та творчу і громадську діяльність неодноразово піддавався серйозній компартійній критиці. За статтю «Пам'ять совісті» був звільнений з роботи, неодноразово піддавався таємним обшукам працівниками обласного управління КДБ. Категорично відмовився осуджувати в пресі дисидентів, заарештованих і засуджених літераторів, листувався з поетом-політ'язнем Тарасом Мельничуком, допомагав йому чим міг.

Його перша поетична книжка «Зелена хвоя» видана на правах рукопису мистецько-літературним молодіжним клубом «Іскри юності» (1964). Автор поетичних збірок «Молоді громи» (1967), «Золотий Тік» (1971), «Писаний Камінь» (1973), «Задума гір» (1980), «Головиця» (1985), «Луни» (1988), «Галич» (1990), «Заплаканий промінь» (1992), «Хмаролом» (1998), «Тайна» (2002), «Сонети» (2004); книжок для дітей та фольклорних видань «Чарівне горнятко» (у співавторстві, 1971), «Маленьке шпаченя» (1976), «Казки Підгір'я» (1976), «Золота вежа» (1983, літературний запис), «Ходили опришки» (у співавторстві, 1984), «Золотий човник» (1986), «Срібні воли» (1995), «Зелена борода» (2004), «Новинкар» (2004); книжок повістей, оповідань та новел «Перо Золотого Птаха» (1978, 1979, 1982, 1989, 2004), «Ключ-зілля» (1981), «Дараби пливають у легенду» (1991), «Славетний предок Кобзаря» (2001), «Ватра на Чорній горі» (2001), «Блискавиці б'ють у найвищі дерева. Повість про Володимира Івасюка і не тільки про нього» (2011), романів «Страж-гора» (1981, 1982, 1985, 1989, 2004, 2005), «Галицька брама» (1989, 2006); публіцистичних книжок «Івано-Франківщина» (1984), «Українці в Тюмені» (у співавторстві, 1998), передмов і текстів до фотоальбомів В. Пилип'юка, Б. Мінделя: «Землі нев'януча краса. Івано-Франківщина» (1985), «Місто на Бистрицях. Івано-Франківськ» (1999), «З верховини тисячоліть. Івано-Франківщина» (1999), «Де шум потоків і смерек» (2003); досліджень про «Слово о полку Ігоревім» (першим запропонував автором цього твору і «Моління» вважати сина Ярослава Осмомисла – князя Володимира, перекладу цих творів сучасною українською мовою); збірників пісень «Любисток» (1971), «Над горою місяць повен» (1972), «Співають гори» (1982), записів народних пісень про кохання «Сміються, плачуть солов'ї» та ін.

Автор досліджень з давньої української літератури, історії, краєзнавства, міфології, етнології та фольклористики, записів фольклору «Українські тости» (1997, 2002), «Приповідки почув, записав і видав Степан Пушик» (2010).

Автор передмов і післямов до видань творів О. Стрілець, Т. Мельничука, Ю. Бундзяка, Б. Радиша, В. Колодія, О. Слоньовської, Б. Томенчука та ін.; упорядкував і видав творчу спадщину Ольги Стрілець, книжку перекладів письменників Новгородщини «Біля Ільмень-озера» (1982). Записувач і видавець легенд, казок, пісень і інших жанрів народно-поетичної творчості, статей до енциклопедій, перевидав «Народний календар» А. Онищука.

С. Пушик – автор багатьох грамзаписів музичних творів, аудіо і відеозаписів (альбомів, кліпів); автор тексту до музики танцю «Аркан», автор сценаріїв і ведучий у фільмах «Де біс каміння накидав», «Храм богів-велетів» (2008), брав участь у створенні телефільмів «Тарасові шляхи» (1978), «Червона рута», «Карпатське літо» (1981), «Живе джерело» (1979) та інших, есе про І. Миколайчука, В. Івасюка, Я. Барнича, І. Недільського.

Ініціатор проведення конкурсу на встановлення пам'ятника І. Франкові в м. Івано-Франківську, відкриття меморіальної дошки Д. Січинському у с. Вікторові, святкування 1100-річчя Галича, надання статусу гірських населеним пунктам західних областей України і інше.

Відомий як перекладач з російської, польської, литовської, караїмської та інших мов. На сцені Івано-Франківського обласного музично-драматичного театру імені Івана Франка поставлено п'єси С. Пушика за творами В. Стефаника «Земле моя» (у співавторстві з В. Смоляком, 1971), «Заплакані вікна» (1996). За поемами та поезіями С. Пушика створено і йшли на сцені моновистави «Золотий Тік» (1998), «Я іду по своїй землі» (2005).

Лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка в галузі художньої літератури (1990) за роман «Галицька брама» та книгу «Страж-гора» (роман, повісті, оповідання), премій ім. П. Чубинського (1999), ім. Івана Нечуя-Левицького (2007), ім. О. Копиленка (за поему-казку «Новинкар», 1988), премій ім. І. Франка (2013, за значні літературні здобутки) та ім. В. Стефаника (1998, за збірку вибраних творів «Хмаролом»), Мирослава Ірчана (1971), Першої премії української фундації Українського вільного університету в Нью-Йорку ім. Волянників-Швабінських, премії імені Р. Федоріва (2012), перший лауреат Міжнародної літературної премії «Русалка Дністрової» (2013), премії м. Галича ім. Памво Беринди (2001), літературного конкурсу на кращий роман, повість про сучасника (повість «Перо Золотого птаха», III премія, 1977), премій часописів «Україна», «Жінка» (1972), «Березіль» (1980), дипломант фестивалю «Шлягери ХХ століття» (пісня «А яблука падають» увійшла до числа переможців), лауреат фестивалю «Галицький шлягер» (пісня «Файні люди», 2014).

Почесний член «Просвіти», почесний член Спілки краєзнавців. Нагороджений орденом «За заслуги» III ст. (1997), орденом Св. Рівноапостольського князя Володимира Великого III ступеня, орденом Андрія Первозванного, знаком «Рицар Українського козацтва», медалями, Почесними відзнаками Національної спілки письменників України, «За заслуги перед Україною», «За заслуги перед Прикарпаттям», Товариства «Просвіта», Гвардієць Помаранчевої революції і ін. Нагороджений відзнаками Івано-Франківською обласною радою та Івано-Франківського міського голови. Почесний житель села Яворів Косівського району Івано-Франківської області.

Вибрані твори С. Пушика видані у 6-ти томах, 7-ми книгах. Т. 1: поезії, рубаї, лелітки-мініатюри, притчі (2004); Т. 2: поеми, пісні, вірші для дітей, переклади, повісті (2005); Т.3: роман, оповідання (2006); Т. 4: роман, повість (2008); Т. 5: повість, есеї, нариси, наукові статті (2010); Т. 6: кн. 1 – Бусова книга (історичні дослідження про праукраїнську міфологію); кн. 2: Бусова книга (2013). Автор низки окремих видань та записів фольклору.

Твори С. Пушика перекладені на російську (в Москві видано дві прозові й поетична книжки), болгарську (у Софії видано поетичну збірку), англійську, башкирську, білоруську, есперанто, італійську, казахську, киргизьку, литовську, молдавсько-румунську, непальську, польську, ромів (циганську), словацьку, угорську, узбецьку та інші мови. Роман «Страж-гора» виданий авдіокнигою, як і пісні, хори, картини, сюїти на грамплатівках, аудіо й відеозаписах.

Друкувався в багатьох вітчизняних і зарубіжних збірниках, альманахах, часописах, газетах. Відкрив десятки скельно-печерних та інших дохристиянських святилищ, носіїв народної творчості.

Пісні поетового серця

Споконвіку українці відзначалися співучістю, а пісенність і мелодичність, як відзначає доктор мистецтвознавства Любов Кияновська були «однією з особливих ментальних характеристик українського мистецтва», що притаманна всім його видам: живопису, театру, прозі й особливо – поезії»¹.

Українські пісні народного та літературного походження фіксуються вже у «Слові о полку Ігоревім». Тут ми знаходимо уривок із коляди «Із-під горенька», «Чорна рілля», а також повністю викладена пісня про Ярославну «У Путивлі вранці-рано». Пізніше пісні писав славетний гетьман Іван Мазепа, серед яких найбільш відома «Ой горе тій чайці». Всю Європу покорила пісня Семена Климовського «Їхав козак за Дунай». А далі – океан творів, створених поетами та композиторами, які збереглися до нашого часу. Вони писалися не тільки українською морвою. Така знаменита співанка як «Очи черные», яка за популярністю займає третє місце на планеті, створена українцем Євгеном Гребінкою.

Поетичне слово українських авторів часто наснажувалося музичними інтонаціями і знаходило відгук у творах композиторів. Чи не найчисельнішим серед музичних жанрів, де поетичне слово у співдружності з музикою творить непотворні художні зразки, є вокальний, представлений такими різновидами як пісня, солоспів та романс.

Величезний пісенний скарб залишили Українські січові стрільці. На український ґрунт одним з перших приніс жанр танго знаменитий Ярослав Барнич. Його «Гуцулка Ксеня» та «О, соловію» збагатили український пісенний фонд. Ми не знаємо десятків і сотень анонімних авторів повстанських пісень, які воювали в УПА. Важкі випробування народу у першій половині ХХ ст. знаходили особливу літературну й музичну мову. Ми не будемо зупинятися на сатиричних та гумористичних піснях, які часто ставали зброєю у боротьбі. Воєнні випробування, боротьба, вивози, переселення українців, аж ніяк не спряли народженню нових пісень літературного походження.

Увібравши багаті інтонації рідної народної пісні, здобутки професійної української та зарубіжної музики ХІХ – першої половини ХХ ст., композитори України у другій половині минулого століття вельми активно і продуктивно працюють над створенням вокальної пісенної літератури. Поряд із класичними зразками солоспіву та романсу, великого поширення набуває популярна пісня. Вона не тільки відгукується на соціокультурні запити суспільства, але й занурюється в ліричну сферу.

Якось, ніби несміливо, народилася «Шахтарочка» Григорія Верьовки на слова Сергія Воскресенка. Дуже крилато звучала «Марічка» Степана Сабадаша на слова Михайла Ткача, яка вилетіла за межі України. З Ворохти на Закарпаття переїхав поет та композитор Михайло Машкін, який здивував Україну піснями «Верховино, мати моя» та «Вечір над Боржавою». Тоді, у 1956 році народжується безсмертний романс «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» Анатолія Кос-Анатольського та інші його пісні.

¹Кияновська Л. Пісенні обертони поета / Л. Кияновська // Стельмах Б. Світлиця : пісні. – Львів : СПОЛОМ, 2009. – С. 5.

На той час ніхто у популярності не міг змагатися із поетом Андрієм Малишком та композиторами Платоном та Георгієм Майбородами. «Пісня про рушник» стала настільки популярною, що був створений кінофільм тільки задля того, щоб вона звучала в кінострічці. «Вчителько моя», «Ми підем, де трави похилі», «Запливай же, роженько червона» та інші – живуть досі.

З новітньої генерації поетів-піснярів та композиторів рвійно приходять Дмитро Павличко та Олександр Білаш, Дмитро Луценко та Ігор Шамо, Володимир Верменич, Микола Сингаївський, Вадим Крищенко. Хто сьогодні не знає таких шедеврів, як «Два кольори» «Чорнобривці», «Лелеченьки», «Сину, качки летять», «Білий сніг на зеленому листі».

Вилітають пісні зі Львові, які пишуть Анатолій Кос-Анатольський, Богдан Стельмах, Роман Кудлик, Мирослав Скорик, Богдан Янівський.

І ось 70-ті роки... На Буковині народився Володимир Івасюк, творчість якого пов'язана з ансамблями «Смерічка», «Червона рута», співачкою Софією Ротару. Івасюк переїжджає на навчання до Львова, який став у його житті та історії української пісні дуже трагічним, як і в життя Ігоря Білозора. У Києві плідно працюють Вадим Крищенко, Андрій Демиденко. Десятки пісень створили кияни Ігор Поклад та Юрій Рибчинський, серед яких такі шедеври «Ой летіли дикі гуси», «Сіла птаха» та інші.

Пісенні твори українських авторів 70–80-х років минулого століття, витримавши випробування часом, залишилися улюбленими як для співаків, так і для слухачів. «Ці митці створили принципово інший, ніж раніше, пісенний стиль, котрий як в тексті, так і в музиці, значно розширив тодішні рамки естрадного мистецтва, увів в «інтонаційний словник епохи» гострі ритми рок-н-ролу, твісту, свободу джазових імпровізацій, поєднаних з розмаїтими національними фольклорними джерелами»².

У ряду українських поетів-пісенників другої половини ХХ ст. Степан Пушик займає чільне місце, свідченням чого є увага до його поезії таких провідних композиторів України як: Анатолій Кос-Анатольський, Володимир Івасюк, Олександр Білаш, Анатолій Пашкевич, Борис Буєвський, Мар'ян Гаденко, прикарпатських композиторів Михайла Магдія, Василя Їжака, Богдана Юрківа, Богдана Шиптура, Степана Гіги, Остапа Гавриша, Тараса Пушика, Євгена Боднарєнка, Володимира Парфенюка. Ними створено близько 200 пісень та хорових творів на слова поета.

Солоспів та пісні на слова Степана Пушика ввійшли до репертуару багатьох відомих співаків – народних артистів України Дмитра Гнатюка («Треба йти до осені», «Любисток», «Над горою місяць повен»), Миколи Кондратюка, Юрія Гуляєва, Анатолія Мокренка, Софії Ротару, Михайла Кривеня («Рідна сторона»), Володимира Піруса («Над горою місяць повен», «Треба йти до осені»), Ігоря Кушплера, Віктора Шпортюка («Я ще не все тобі сказав»), композитора і співака Мар'яна Гадєнка («Липа золота»), співаків Тетяни Русової («Дві колії»), Олега Дороша, подружжя Білоножків і ін.

Особливо щемливо і задушевно звучали пісні «Солов'їний день», «Пісня про матір», «Співають гори» у виконанні заслуженого діяча мистецтв України Михайла Сливоцького,

² Там само. – С.6.

якого пов'язує тісна дружба з поетом. Саме «Прикарпатський соловейко» (так називають М. Сливоцького його прихильники) став не тільки першим виконавцем цих творів, але створив цілні художні образи, які стали еталонними для наступних виконавців.

Пісні на вірші С. Пушика виходили у записах на грамофонних платівках, касетах, дисках, друком – у пісенних збірниках, авторських збірках композиторів тощо.

У передмові до збірки вокальних творів на слова С. Пушика «Співають гори» видатний український письменник, Герой України Дмитро Павличко писав, що основне тематичне ядро його пісенної поезії – «карпатська, смерекова, полонинська височина з характерним сучасним голосом. Але завдяки поетові той голос такий правдивий і принадний, що його нарівні з народними гуцульськими співанками перехоплює вся українська земля. А тому, якщо визначити не тему, а розмах життя Пушикових пісень, треба говорити – співають гори, а з ними дністрянські та дніпрянські доли, пшеничні степи та індустріальні світла України!

В Степана Пушика майже немає таких пісень, котрі не могли б існувати без музики як твори самостійної літературної вартості. В цьому – секрет їхнього впливу, їхньої змістової музичності, яка завжди була й буде душею звукового ладу, освою драматургії співальних мотивів. Але поет знає, з якими вимогами підходить до слова пісенна музика: він ревно дбає про ясність і повнозвуччя кожного рядка, про лаконізм і неповторність вислову, наближаючись у цьому до фольклорних зразків. Степан Пушик як мало хто вміє скористатись народним образом, поєднати в тканині своєї пісні індивідуальну й народну поетику.

Безперечно, висока сучасна культура покладених на музику віршів Степана Пушика пов'язана з надзвичайною широтою його письменницьких зацікавлень і можливостей. Він створив (принаймі в українській літературі) новий жанр документально-художнього роману, написав ряд історико-літературних есе, які поглибили наші знання в галузі слов'янської міфології, давньоруської демонології, гуцульського фольклору, він – автор поетичних збірок, де образ Карпат і всієї оновленої галицької землі виступає з глибинами минувшини... Любов до Батьківщини, до матері, любов до коханої – три головні почування, які переплелися в піснях Степана Пушика. Здавалось би, нічого нового, та, слухаючи й співаючи ці пісні, ми оновлюємо свої найсвятіші почуття. Власне, ті почуття збагачуються ще одним емоційним і конкретним карпатським узором. Можна й варто дивуватися, як Пушиків узір заповнили гармонійними й свіжими барвами різні композитори, що відгадали й розкрили таїну не тільки слова, але й душі поета»³.

Окремим виданням твори на слова Степана Пушика вийшли у 1985 році в серії «Вокальні твори на слова українських поетів» у видавництві «Музична Україна», до якого ввійшли 15 кращих із них, у тому числі дві – для вокального ансамблю.

У нашому збірнику подано 20 творів для ансамблевого виконання, частина з них публікуються вперше. Ці твори написані українськими композиторами Олександром Білашем, Володимиром Івасюком, Борисом Буєвським, Василем Якуб'яком, Богданом Юрківим, Богданом Шиптуром, Остапом Гавришем, Русланом Іщуком, Анатолієм Ремезовим, Михайлом

³ Павличко Д. Таїна душі / Дмитро Павличко // Пушик С. Співають гори : вокальні твори на слова українських поетів. – К.: Музична Україна, 1985. – С.2.

Попелюком, Зоєю Слободян, Григорієм Котиком, Володимиром Терлецьким Вони – різні за тематикою та жанрами, однак більшість із них сповнені карпатського музичного колориту, залишаючись при цьому оригінальними авторськими творами.

Вокальні твори на слова Степана Пушика збагатили репертуар вокальних квартетів та ансамблів «Явір», «Кобза», «Ватра», «Мрія», «Росинка», «Смерічка», ВІА «Корабелі», тріо бандуристів Львівської філармонії та інших країн (Канади, Естонії, Молдови).

Вперше зібрані в одній збірці, вокальні твори на слова Степана Пушика йдуть до виконавців і студентів. Віримо, що вони звучатимуть на концертній естраді, у вокальних класах навчальних закладів, а отже, житимуть.

Привабливість поезії Степана Пушика у майстерному володінні словом, емоційному і щирому вислові почуттів, глибинній синівській любові до рідного краю та України. Ці риси вокальних творів на слова поета привертають увагу сьогоденного покоління співаків, і засвідчують їх актуальність у вільній незалежній Україні.

Карась Ганна – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри академічного та естрадного співу Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, заслужений працівник культури України

Вічний сокіл

Помірно

музика Григорія Котика

Piano

Cm

mf

4

Gm

8

Cm

E \flat 7

12

Cm

D7

Gm

16 D7 Gm Cm

Мов си - зий со - кіл дім,

20 Cm D7 Gm

де блис - кав - ка і грім

24 F7

пли-вуть у хма - рі на хо - лод - ні

28 Cm D7

ска - ли. Він ко - - жен ка - - мінь знав,

32 G Cm

він ду - жі кри - ла мав,

36 Eb7 Gm D7 Eb

я - кі йо - го у не - бо пі - - дій - ма - ли,

40 Cm Gm D7 Gm

я - кі йо - го у не - бо пі - дій - ма - ли.

44 1, 2 3 На закінчення

2. Під // ті?
3. О //

1. Мов сизий сокіл дім,
Де блискавка і грім
Пливуть у хмарі на холодні скали.
Він кожен камінь знав,
Він дужі крила мав,
які його у небо підіймали. – 2

2. Під музику вітрів
Він кружеляв – летів,
Пливли під ним стрімкі верхи та звори,
Враз куля під крило
І впав на синю тінь,
Яка лягла на діл від Черногори. – 2

3. О ні, не вмер – злетів,
Сягти небес хотів.
Чи він до сонця вибрався у гості?
Чи він на землю впав?
Чи, може, вічним став
Тай досі ще летить у високості. – 2

Козак гуляє

Енергійно

музика Богдана Шиптура

5 (Тенор)

1. Ко - зак, ко - зак, ко - зак гу - ля - є, шин - кар - ка но - сить,

8

шин - кар пи - та - є: - Чо - му, чо - му, чо - му не ллеш?

11

(Сопрано)

- Не пий, ко - за - че,

15

ко - зач - ка про - сить, - ой, не, ой, не пий ко -

18

за - че, бо ко-ня про - п'еш.

21 (Двоє)

Ой, не, ой, не пий ко - за - че, бо ко-ня про -

24

п'еш. п'еш.

27

30

3

Січ.

34

sp

38

На закінчення

на.

42 Широко *f rit.*

Ой, не, ой, не пий-те, ді - ти, бо я в вас од - на.

*
2. За - ма - ло, за - ма - ло 3. І лле го - ріл - ки

1. Козак, козак, козак гуляє,
Шинкарка носить,
Шинкар питає:
– Чому, чому, чому не ллеш?

– Не пий, козаче, –
Козачка просить, –
Ой, не, ой, не пий козаче,
Бо коня проп`еш.

2. Козак, козак, козак гуляє,
Шинкарка носить,
Шинкар моргає:
– Замало, замало, замало ллеш!

– Не пий, козаче! –
Козачка просить, –
Ой, не, ой, не пий козаче,
Бо мене проп`еш.

3. Козак, козак, козак гуляє,
Шинкарка просить,
Шинкар наливає.
В шинку, в шинку регоче ніч.

– Не пийте, хлопці! –
Вкраїна просить, –
Ой, не, ой, не пийте, хлопці!
Бо проп`ете Січ.

4. Козак, козак, козак співає,
Козак сміється, й знову,
Й знову наливає.
І лле горілки, і лле вина.

– Не пийте, хлопці, –
Вкраїна просить, –
Ой, не, ой, не пийте, діти,
Бо я в вас – одна.

О грай мені, сопілко!

Помірно, широко

музика Богдана Юрківа

Баян

Я

5

плив ши-ро-ким мо-рем, у тунд-рі но-чу-вав, та

9

степ і рід-ні го-ри я сер-цем від-чу-вав. Ме-

13

ні Дні-про-ві хви - лі яв - ля - ли-ся у

13

M M 7

16

снах, ме - ні сме-ре-ки ми - лі шу -

16

Б M M

19

Приспів

мі - ли на вер - хах. При - віт, виш-не - ва

19

7 Б Б Б

22

гіл - ко, шу - мить вес - ня - ний гай. О

25

грай ме - ні, со - піл - ко, о грай про рід - ний

28

край. О грай ме - ні, со - піл - ко, о

31

грай про рід - ний край! Я //

1

rit.

34

// край! Грай, грай!

2

rit.

1. Я плив широким морем,
 У тундрі ночував,
 Та степ і рідні гори
 Я серцем відчував.
 Мені Дніпрові хвилі
 Являлися у снах,
 Мені смереки милі
 Шуміли на верхах.

Приспів:

Привіт, вишнева гілко,
 Шумить весняний гай.
 О грай мені, сопілко,
 О грай про рідний край!
 Грай, грай !

} 2

2. Я чув сопілки голос,
 Я чув трембіти клич,
 Бринів пшеничний колос
 І сіном пахла ніч.
 Вертаюся додому –
 Біжить земля навстріч.
 Моя велика втома
 Додолу впала з пліч.

Приспів:

Цвіте вишнева гілка,
 Співає тихий гай.
 О грай мені, сопілко,
 О грай про рідний край!
 Грай, грай!

} 2

Маки й блати

музика Зої Слободян

аранжування Марти Шевченко

Andante

Бандура

5

9

Мов з я - ко - їсь ба - ла - ди вий - шли в по - ле то - полі,

13

там бла - кит - ні бла - ва - ти за - ко - си - чи - ли по - ле.

13

17

А з бла-ва - та - ми ма - ки по са-мій о-бо - ло-ні,

17

21

хай там хма-ри, чи мря-ки, а - ле ма-ки чер - во - ні.

21

25

A... A...

25

30

30

1. Мов з якоїсь балади
Вийшли в поле тополі,
Там блакитні блавати
Закосичили поле.

2. А з блаватами – маки
По самі оболоні,
Хай там хмари чи мряки,
Але маки червоні.

3. Знаю: поле це рили
Люди, бомби, гармати.
Скільки добрих і милих
Тут зосталось лежати!

4. Полягли – то за волю
Серед чорної ночі,
Скільки синього болю
Налилося їм в очі!

5. Ви тополі крилаті,
Наче сироти - вдови.
Чи то правда, що маки
Із солдатської крові?

6. Кажуть, літньої ночі
Навіть зорі питали:
Чи то правда, що очі
Їх блаватами стали?

Веснарка

Рухливо

музика Григорія Котика

Gm6 A7 3 3 Dm

5 Gm A7 3 3 Dm

Ось

9 Dm 3 3 3 Gm

сон - це до - бу - де з під бі - лих сні - гів по - ло - ни - ну, і
ва - тро - ю блис - не вно - чі по - ло - ни - на Вес - нар - ка, хоч

13 A7 Gm 3 3 A7 3 Dm

шу - мом ве - ли - ким за - гра - є по зво - рах во - да, і
бу - де ще хо - лод і мря - ка, з гро - ма - ми до - щі, та

17 F Adim 3 3 Gm

зо - ло - том буй - ним по - ли - не, поп - ли - не, по - ри - не... О -
бу - де ще мі - сяч - на ніч і ле - ге - сень - ка хмар - ка, о -

21 Dm E7 3 A 3 1 Dm

та - ри о - ве - чі пок - ли - че тра - ва мо - ло - да. I //
та, що торк - ну - ла - ся Ле - сі Вкра - їн - ки ду - - - - -

25 2 Dm Приспів: Gm 3 A7

ші. Та - ку са - му хмар - ку по - ба - чи - ла тут Ук - ра -

29 Dm Gm C

їн - ка у ніч - ку бур - кут - ську, як зо - рі сто - я - ли він -

33 F D7 Cm D7

ком, при ват - рі спі - ва - ли, що Дов - буш у -

36 Gm Dm E7 A7

мер че - рез Дзвін - ку, а Ле - ся про спра - ву бра - тів го - во - ри - ла з Фран -

40 1 Dm 2 Dm

ком. Тут // ком.

1. Ось сонце добуде з під білих снігів полонину
 І шумом великим заграє по зворах вода
 І золотом буйним полине, поплине, порине...
 Отари овечі покличе трава молода.

І ватрою блисне вночі полонина Веснарка
 Хоч буде ще холод і мряка з громами дощі,
 Та буде ще місячна ніч і легесенька хмарка,
 Ота що торкнулася Лесі Вкраїнки душі.

Приспів:

Таку саму хмарку побачила тут Українка
 У нічку буркутську, як зорі стояли вінком,
 При ватрі співали, що Довбуш умер через Дзвінку,
 А Леся про справу братів говорила з Франком.

2. Тут діти свободи стрічались, зелений Буркуте!
Тобі тою славою довго в народі цвісти.
Нерівна дорога веде на Ворохту, до Пруту,
Та кожна дорога веде у широкі світи.

І тільки дороги в людей не відпитує хмарка,
Летить понад гори, бо кличе її далина.
І там, де Буркут, лежить чорногірська Веснарка,
На ту полонину найшвидше приходить весна.

Приспів:

Співають гори (Ти говорила: "Не забудь")

Allegretto музика Богдана Шиптура

G m *B^b*
C m6

4 *D7* *G m* *B^b*

7 *C m6*

7 *C m6* *D7*

10 *B^bm* *B^bm*

10

Ти го - во - ри - ла: "Не за -
будь." Ти го - во - ри - ла: "Не за - забудь."

13 Cm D+5 D+5 D

Я не за - був, не за - гу - бив сво-го ко - хан - ня.

16 Gm B \flat +7

І го-ри знов ме-не зо - вуть, во-ни спі-ва-ють і цві-

19 B \flat Cm D7

туть. А ти ви-хо - диш до во - ріт, як зір - ка

22 Gm A F7 **Приспів:** Bb

ран - ня. Гей, го - я, гей, спі - ва - ють го - ри,

25 Eb Bb F7 D

зо - ре, мо - я, зо - ре, Вер - хо - ви - на - ми

28 Gm Cm Gm A

і до - ли - на - ми до - ля на - ша хо - дить.

31 F7 Eb Bb

Гей, го - я, гей, спі - ва - ють го - ри, зо - ре,

34 F B \flat D Gm

мо - я, зо - ре, Вер - хо - ви - на - ми і до - ли - на - ми

37 1-2 Cm D Gm A

до - ля на - ша хо - - - дить.

39 3 Fine Cm D Gm A D Gm

До - ля на - ша хо - дить. Гей!

1. Ти говорила: "Не забудь!"
Ти говорила: "Не забудь!"
Я не забув, не загубив
свого кохання.

І гори знов мене зовуть,
Вони співають і цвітуть,
А ти виходиш до воріт,
як зірка рання.

Приспів:

Гей! Гоя-гей! Співають гори,
Зоре, моя зоре!
Верховинами і долинами
Доля наша ходить.

2. На серце леготом війне,
Весна розлуку й сум візьме,
Карпатські ріки грають нам,
немов музики.

Люблю тебе, люби мене,
Нехай ніколи не мине
Кохання наше чисте, світле
і велике.

Приспів.

3. Сопілко, грай! Трембіто, грай!
І ти, кохана, заспівай
Про те, що в парі не
страшні громи і зливи.

Говорить нам гірський розмай:
"Коли ти любиш рідний край,
З коханою в коханні ти тоді
щасливий!"

Мчить мій коник

музика Анатолія Ремезова

5

9

1. А мій ко - ник не ко - ник, а ди - во. Вер - хо - ви - на кру -
2. Мчить мій ко - ник мій со - кіл кри - ла - тий. Хоч не - рів - но, хоч

15

гом ви - ши - на. Зап - лі - та - єть - ся ві - тер у гри - ву мо - ло -
рів - но бі - гом. І зда - єть - ся зе - ле - ні Кар - па - ти ви - ма -

15

21 **Приспів**

до - го, як грім, ска-ку - на. Під-ні - ми - ся, ту-ма-ну за-
льо-ву - ють об - раз йо - го...

27

ві - со! Доб-рий день, вер-хо - ви - ни мо - ї. По-да - руй - те

34

ме-ні сво-ю піс - ню. Я у да-леч по - ве - зу ї - ї.

Шумить пшениця, як Дунай

Не поспішаючи, наспівно

музика Володимира Івасюка

mf

5 *rit.*

9 *mp* *a tempo*

Шу-мить пше - ни - ця, як Ду - най,

9 *a tempo*

11

11 до - ро - га бі - ла в по - ле кли - че,

13

а ти від ме-не не хо - вай сво-є зам-рі - я - не об -

13

16

Приспів

mf

лич - чя. Я тут сто - яв то - ді сум -

16

18

ним, ко - ли про - щав - ся з на - шим

18

20

по - лем, та сум роз - ві - яв - ся, як дим,

23

бо - дай не снів - ся нам ні - ко - ли.

1, 2

25

rit. ко - ли.

3

rit.

1. Шумить пшениця, як Дунай,
Дорога біла в поле кличе,
А ти від мене не ховай
Своє замріяне обличчя.

2. Я там колись стояв сумним,
Коли прощався з нашим полем
Та сум розвіявся, як дим,
Бодай не снівся нам ніколи.

3. Бринить на колосі роса,
Десь птаха стомлено кигиче,
Кохані очі – небеса,
Волосся – золото пшеничне.

4. У полі свій сріблястий май
Зіркам показує тополя,
Шумить пшениця, як Дунай,
Стоїть любов моя край поля.

Нічна мелодія

музика Володимира Терлецького
обр. Богдана Гриньовського

Помірно

Violino

Canto

Bandura

p

p

1. На-сто-ро-га ніч - на, хоч не чу - ти ні шу-му, ні
// ніч, я люб-лю цю спо-кій-ну за -

G m *F* *G m* *E♭* *C m6*

p

кри - ку. Тем - ні хма-ри пли - вуть,
жу - ру. Я люб-лю місь-кий сон,

G m *C m* *C m/A*

ні - би вій-сько су - во-ре на рать. Я - кась доб - ра ду -
о - ди-но - кі без - сон-ні вог - ні. Тіль-ки скрип - ка о -

cresc. poco *mf*

A7 *A dim* *D7* *G m*

mf

10

ша гра - є рвій-но в кім-на - ті на скрип - ці,
та не - спо - кій-но так гра - є про бу - рю.

G m/E C m6/Eb D7 G m

13

і під му - зи - ку що в пар - ку сон - ні де - ре - ва скрип -

Eb A dim D D7

16

лять. Я - кась доб - ра ду - ша

accel. *f* piu mosso

G m G Cm

2 accel. *f* piu mosso

19 *mf*

19 *mf*

19 *mf*

гра - є рвій-но в кім-на - ті на скрип - ці,
F F7 B^b C m і під му-зи-ку

22 *rit. e dim.* *accel.*

22 *rit. e dim.* *p* *accel.*

22 *A dim* *D* *D7* *G m*

цю в пар-ку сонні де-ре - ва скрип - лять.
rit. e dim. *p* *accel.*

26 *f* *rit. e dim.* *a tempo*

26 *f* *rit. e dim.* *a tempo*

26 *C m6* *D7* *G m* *F*

2. Я люб-лю та - ку // Гра-є скрип-ка! І

30 *accel.*

30 *accel.*

дум-но, і три-вож-но на сер-ці ме - ні...

30 *A dim* D D7 Gm 2 2 *accel.*

33 *piu mosso*

33 *f piu mosso*

Тіль-ки скрип-ка о - та не - спо-кій-но так гра - є про

33 G Cm F F7 *f piu mosso*

36 *mf*

36 *mf*

бу - рю. Гра - є скрип-ка! І дум-но,

36 Bb Cm A dim *mf*

39 *rit. e dim.*

39 *rit. e dim.* *p* *rit. e dim.*

і три-вож-но на сер-ці ме - ні.

39 D D7 Gm *rit. e dim.* *rit. e dim.*

1. Насторога нічна,
Хоч не чути ні шуму, ні крику
Темні хмари пливуть,
Ніби військо суворе на рать.
Якась добра душа
Грає рвійно в кімнаті на скрипці,
І під музику цю
В парку сонні дерева скриплять. } 2

2. Я люблю таку ніч,
Я люблю цю спокійну зажуру.
Я люблю міський сон,
Одинокі безсонні вогні.
Тільки скрипка ота
Неспокійно так грає про бурю.
Грає скрипка!
І думно, і тривожно на серці мені... } 2

Росинка

Темп вальсу

музика Богдана Юрківа

Баян

mp М 7 М

5 М 7 М 7 М 7

10 *p*
По вес - ні бро - ди - ли но - ці, та хлоп - чи - ні

10 М 7 М 7 М 7

16 *mp*
і не сні - лось, що в дів - чи - ни ка - рі о - ці

16 М 7 М 7 М 7 Б

22 **Приспів** *mf* **сни - лось?**

від ко - хан - ня за - ро - си - лись. Чи не сни - - -

28 **Чи не зна - лось?**

лось, не зна - лось? Мо - же зна - ти не хо -

33 *p* **ті - лось? - А ро - син - ка в тра - ви впа - ла, про ко -** *tr*

ті - лось? - А ро - син - ка в тра - ви впа - ла, про ко -

39

1, 2 | 3

хан - ня за - бри - ні - ла. // ні - ла.

44

44

1. По весні ходили ночі,
Та хлопчині і не снілось,
Що в дівчини карі очі
Від кохання заросились.

Приспів:

Чи не снілось? Чи не зналось?
Може, знати не хотілось?
А росинка в трави впала,
Про кохання забриніла.

2. Захиталась рута - м`ята,
Нахилилась до барвінку.
Вийшов хлопець вранці з хати
І знайшов сльозу - росинку.

Приспів

3. В ній відбилося світання –
Сонця тепла половинка –
І кохання, і кохання
Чисте - чисте, як росинка.

Приспів

Любисток

Помірно

музика Богдана Юрківа

p *rit.*

4

p

Синь Кар-пат-ських гір і синь не - бес,

7

mf

і ді-во-чі о-че-ня-та си-ні. Я шу-кав у го-рах е-дель-

10

вейс, а знай-шов лю-бис-ток в по-ло - ни-ні. По-ло-

10

M M

13

ни-на, по-ло-ни-на ло-вить зо-рі, си-ні зо-рі, а гу-

13

M Б Б

17

цул-ка по-ло - ни-ла ю-не сер-це в Чор-но - го-рі.

17

M M 7 M

1, 2, 3

21 4
сер - це в Чор - но - го - рі.
21 7 M

1. Синь Карпатських гір і синь небес,
І дівочі оченята сині.
Я шукав у горах едельвейс,
А знайшов любисток в полонині.

Приспів:

Полонина, полонина
Ловить зорі, сині зорі,
А гуцулка полонила
Юне серце в Чорногорі.

2. В селах засвітилися вогні —
Ніч на гори опустила крила.
Дівчина зустрілася мені
І любисток ніжно попросила.

Приспів

3. З неба сипавсь білий зорепад,
З Чорногори вітер буйний віяв.
І призналась дівчина з Карпат,
Що в любистку коси чорні мие.

Приспів

4. Не втаю, у серці не втаю,
Що поїхав з гір Карпатських в місто,
Та мені спокою не дають
Чорні коси, скупані в любистку.

Приспів

Як повіє теплий вітер

Швидко

музика Бориса Буєвського

3 Am G Am G F Em Dm Am G Am

f Як по - ві - є теп - лий ві - тер, як на Пру - ті

6 G F Em Dm F C Bb Am G F Em

кри - га скрес-не все в Кар - па-тах ро - зі - в`єть - ся,

9 F Am B \flat C B \flat Am G Φ F Em Am

9 все в Кар-па-тах ро-зі-в'єть-ся, за-цві-те.

13 *tr* Dm C Dm C B \flat Am Gm Dm F Dm

13 Там знай-де ко-ха-ну Мав-ку чор-но-бри-вий

tr

16 C B \flat Am Gm B \flat F E \flat Dm C B \flat Am

16 пе-ре-лес-ник і в зе-ле-ну по-ло-ни-ну,

8vb

19 B \flat Dm E \flat F E \flat Dm C B \flat Am

і в зе - ле - ну по - ло - ни - ну по - ве -

(8vb)-----

22 Dm F Em Am

де. за - цві - те.

(8vb)-----

Як повіє теплий вітер,
Як на Пруті крига скресне,
Все в Карпатах розів`ється (2)
Зацвіте.

Як на річці крига скресне,
Люту зиму перекреслить,
Оп`яніє від кохання (2)
Голова.

Там знайде кохану Мавку
Чорнобривий Перелесник
І в зелену полонину (2)
Поведе.

У такі зелені весни
Кожний хлопець - Перелесник,
Кожна дівчина - то Мавка (2)
Лісова.

Як повіє теплий вітер,
Як на Пруті крига скресне,
Все в Карпатах розів`ється (2)
Зацвіте.

Течія

музика Руслана Іщука

Ансамбль

Де Дні-стра швид - ка те - чі - я, дів - чи - на жи -

7

ве ні-чи - я. Гей, гей, гей, рі - ки те - чі - я, дів - чи -

14 **Приспів**

на жи - ве ні-чи - я. Дів - чи - на ця піс - ню спі - ва,

21

і та - кі в тій піс - ні сло - ва: о...

25 **Solo**

Гей, гей, гей, швид - ка те - чі - я, а чо - му ж це

А... А...

31

я ні-чи - я? 2.Мо - же, як сні-жок по-тря - се, те - чі -

А... Мо - же, а... те - чі -

38

я лю - бов при-не - се. Гей, гей, гей, швид - ка те - чі -

44

я, і не буду я ні - чи - я.

А... А...

49 **Coda**

Є в жит - ті та - ка те - чі - я, що чи - є - юсь ста -

55

є ні - чи - я, що чи - є - юсь ста - є ні - чи - я,

61

що чи - є - юсь ста - є ні - чи - я.

1. Де Дністра швидка течія,
Дівчина живе нічия.
Гей, гей, гей, ріки течія,
Дівчина живе нічия.

Приспів:

Дівчина ця пісню співа,
Є такі в тій пісні слова: о...
Гей, гей, гей, швидка течія,
А чому ж це я нічия?

2. Може, як сніжок потрясе,
Течія любов принесе.
Гей, гей, гей, швидка течія,
І не буду я нічия.

3. Вже упала біла зима,
А вона сама та й сама,
Гей, гей, гей, вона нічия,
Не несе любов течія.

Приспів:

Все вона одна та й одна,
Але скоро буде весна, о...
Є в житті така течія,
Що чиеюсь стає нічия. (3)

Дві колії поза місто

Швидко, в міру

музика Олександра Білаша

mp *cresc. poco a poco*

5

9

13 **Вокальний ансамбль** *mf*

13 *sf-sp*

Дві ко -

16

лі - і по - за міс - то, чор - ні

20

шпа - - - - ли. Си - ні

23

й ка - рі оч - ка в па - рі щось шу -

27

ка - - - - ли. Йой, шу -

mf

30

ка - - - ли по - - - між шпа - - - ли,

33

f йой, шу - ка - - - - ли

36

не знай - шли в ви -

39

со - ких тра - вах за - блу -

42

1, 2

ка - - - - - ли.

45

3

ку.

mp

sf

1. Дві колії поза місто, чорні шпали.
Сині й карі очка в парі щось шукали.
Йой, шукали поміж шпали, йой шукали –
Не знайшли – в високих травах заблукали.

2. Шумить трава поза місто, вилягає,
Свою ніжку чорна нічка підставляє.
Не спіткнися, дівчинонько, як гуляєш –
Зірка в небі через тебе завмирає.

3. Поза місто гай зелений, а в нім тихо.
Впали роси на волосся, мов на лихо.
Вийди, вийди із-за гаю, місяченьку,
Освіти їм додомоньку доріженьку.

Зелені човни

Помірно, схвильовано

музика Богдана Шиптура

mf

f

1. Зе - ле - ні чов -
ни - ло - ся

rit. *p*

ни на зе - ле - ній во - ді і хви - лі зе - ле - них са -
все, а мо - же, й не все, не все ще, не все вда - ли -

15

дів, мов пта - хи ле - тять лі - та мо-ло -
ні он чо - венпли - ве, і хви - ля не -

15

20

ді, як ско - ро наш час про - ле - тів, мов пта - хи ле -
се за ко - ха - ну па - ру в чов - ні, он чо - венпли -

20

24

тять лі - та мо - ло - ді, як ско - ро наш
ве, і хви - ля не - се за - ко - ха - ну

24

28

час про - ле - тів. 2.3мі - - - -
па - ру в чов - - - - - ні.

32

35

38

- - - - - 3. І що ім віт - ри, і що ім гро-

42

ми, ім доб - ре у - двох і в мо-рях.

46

А мо - же, то ми, а, мо - же, то

50

ми пли - вем у зе - ле-них чов - нах? А

mf *rit.*

53

МО - же, то ми, а МО - же, то ми ПЛИ-

53

rit.

57

вем у зе - ле - них чов-нах?

57

rit.

61

p

61

p

1. Зелені човни на зеленій воді
І хвилі зелених садів,
Мов птахи летять літа молоді,
Як скоро наш час пролетів.

2. Змінилося все, а може, й не все,
Не все ще, не все вдалині
Он човен пливе, і хвиля несе
Закохану пару в човні.

3. І що їм вітри, і що їм громи,
Їм добре удвох і в морях.
А може, то ми, а, може, то ми
Пливем у зелених човнах?

Калинова печаль

музика Михайла Попелюка

Gm D7 Gm F

Не за мо - рем, у кар - пат - ській сто - ро - ні, ти цві -

4 B F B G7 Cm

ла не - мов ка - ли - на на вес - ні, ти цві - ла і ру - м'я - ні - ла край во -

7 Gm D7 Gm F B G7

ріт, і со - бо - ю зве - се - ля - ла бі - лий світ, ти цві -

10 Cm Gm D7 Gm F

ла і ру - м'я - ні - ла край во - ріт, і со - бо - ю зве - се - ля - ла бі - лий

13 B F B F B G7

світ. Не за - бу - ду я ка - ли - ни ніж - ний цвіт, що ма -

16 Cm E B

нив ме - не до зо - ря - них во - ріт, та пок - ли - ка - ла в до - ро - гу си - ня

19 F E F B 1. F B 2.

даль, і зос - та - ла - ся ка - ли - но - ва пе - чаль, не за // чаль.

1. Не за морем, у карпатській стороні,
Ти цвіла немов калина навесні,
Ти цвіла і рум'яніла край воріт,
І собою звеселяла білий світ. } 2

2. Ти була моя розрада і тепло,
Тобі рівної на світі не було.
І злітала наша пісня понад гай,
Про калину і весільний коровай. } 2

Приспів:

Не забуду я калини ніжний цвіт,
Що манив мене до зоряних воріт
Та покликала в дорогу синя даль,
І зосталася калинова печаль. } 2

Приспів

3. Та озвалися тривогою громи,
І розлука нас ударила крильми,
А калину обламали край воріт
Щоб комусь не заступала білий світ. } 2

А яблука падають

музика Остапа Гавриша
аранжування Григорія Котика

Жваво
Piano *mf*

H7 Em A7 D

5 F#7 3

Hm Em F#7 Hm

9 Hm Em 3 3 3 3

га-ду-еш? Мо-же, й не зга-ду-еш, як о-сінь па-

13 Em F#7 Hm H7 3 3 3

ли - ла си - ні сві - ти? А я - блу - ка

17 Am H7 Em 3 3 3 3

па - да - ли, па - да - ли я - блу - ка, я - блу - ка

21 Hm F#7 1 Hm Am 3 3 3

па - да - ли в наші слі - ди. А яб - лу - ка

25 2 Hm H7 Em A7

ди. Ла ла-ла...

29 D Hm Em

Ла - ла-ла.

F#7 Hm

1. Може, пригадуеш?
Може, й не згадуеш,
Як осінь палила
Сині світи?
А яблука падали,
Падали яблука,
Яблука падали
В наші сліди.

2. Хочеться зустрічі,
Ніжної радості,
В серці з розлукою
Грається щем.
А яблука падають,
Хто ж їх збиратиме?
Падають яблука
Жовтим дощем.

3. "Що відлюбилося,
Те не полюбиться"
Тихо зітхають
Сонні сади.
А яблука падають,
Котяться, губляться,
Бо не знаходять
Наші сліди.

Гей гулялося

Moderato

музика Василя Якуб'яка

Т I
II

Гей, гу-ля - ло-ся, гей, гей, лю-би - ло - ся, гей

В I
II

3

від - цві-та-ють мо - ї са - ди, ю - ність квіт - ко-ю, гей,

6

за - гу - би - ла - ся і в тра-ві ї - ї не знай - ти.

9

Вже й за го - ра - ми та й за си - ні-ми

М... А... М...

A...

11

Мо - я вес - нонь - ко зо - - - - ло - та,

13

кінь - ми ка - ри-ми, кінь - ми си - ви - ми

a... a...

15

не дог - на - ти мо - ї лі - та. не знай - ти.

1. Гей, гулялося, гей, гей, любилося,
гей відцвітають мої сади,
юність квіткою, гей, загубилася
і в траві її не знайти.

2. Ой, не відцвітай, мій барвіночку,
Моє щастячко золоте,
Мав я дівчину – стала жінкою.
Гей, до полудня сонце йде.

Вже й за горами та за синіми.
Моя веснонько золота,
Кіньми карими, кіньми сивими
Не догнати мої літа.

3. А за далями, за серпанками
Вечір косу весні чесав,
І сміявся він, що світанок вже
А я ще у мріях, й не спав.

Файні люди

Жваво

музика Богдана Шиптура

G

mf *f*

5 **С (Легко і рухливо)** С С

Дует

8 1. Фай - ним лю - дям фай - но спить - ся, фай - ним лю - дям фай - не снить - ся.

9 F F

8 Фай - ні лю - ди фай - них зна - ють, фай - ні фай - них по - ва - жа - ють.

13 G G G7 С

8 Ой так - так, фай - ні фай - них по - ва - жа - ють.

17 С С

8 Фай - ні фай - них про - сять в гос - ті, фай - ні фай - ним

20 С F

8 ми - ють кос - ті. Фай - ні фай - ним фай - но роб - лять.

23 F G

8 У го - ріл - ці фай - но топ - лять. Ой так -

26 G G9 С

8 так. У го - ріл - ці фай - но топ - лять.

29 E7 **Аm Приспів** E

8 Вмі - ють пи - ти фай - ні газ - ди,

32 E7 Am G Am Dm
 8 їх за об - раз мож - на клас - ти. Вмі - ють фай - но го - во - ри - ти,

36 E7 Am Am E
 8 вмі - ють фай - ні я - ми ри - ти. Я тих фай - них фай - но зна - ю,

40 E7 Am Am Dm
 8 я їх фай - но о - ми - на - ю. Та й не п'ю я з ни - ми ви - на,

44 E Am E^b Програш
 8 фай - на кра - ща по - ло - ви - на.

47 E Am G

51 G⁹ C E7

54 F C

57 Dm Dm

60 E 1 Am 2 Am

2. Файна любка, губки дай-но,
 Поцілуємося файно,
 А хто заздрить, той, звичайно,
 Забурчить, що то не файно.
 Ой так, так, забурчить,
 Що то не файно.

Та коли ми-файні люди,
 То кохаймось: файно буде
 Ой так, так,
 То кохаймось: файно буде!

Приспів:

Прикарпатський університет

Урочисто

музика Григорія Котика

Piano

3 3 G H7 3 3 Dm E7 3 3

f

6 Am Cm 3 D7 3 G 3 3 3 3 3 3

10 G C G H7 Em G

Ко-ли Вкра - ї - на ски-ну - ла кай - да - ни, здо-бу - ла

10 *mf*

Am C7 D7 D7 E7

15

во - лю і до прав - ди злет, то - ді зро - дивсь о -

E7 Am Cm G D7

20

мрі - я - ний, жа - да - ний наш При - кар - пат - ський у - ні - вер - си -

G C G H7

25

тет. Жи - ви, наш Хра - ме Знань, у

Em D7

30

сла - ві, ро - зум - не, ві - - - чне й до - бре

G H7

34

сій! Будь вір - ним прав - ді і дер -

Em C 1. G D7 G C

38

жа - ві, ду - ше - ю ві - - чно мо - ло - дій.

43 G 2. G D7

Жи - ви, наш // віч - но мо - ло -

47 G 3. B C

2. Пи - ша-єть // ві - чно мо - ло -

51 G C G D7

дій! Ду - ше - ю ві - чно мо - ло -

G Es G G

55

дій!

1. Коли Україна скинула кайдани,
Здобула волю і до правди злет,
Тоді зродивсь омріяний, жаданий
Наш Прикарпатський університет.

Живи, наш Храме Знань, у славі
Розумне, вічне й добре сій!
Будь вірним правді і державі,
Душею вічно молодій.

2. Пишається тобою Прикарпаття,
Бо ти несеш патріотичний дух,
Тут знань палає сонячне багаття
І до краси веде неупинний рух.

Приспів:

Коментарі

Білаш Олександр (06. 03. 1931, с. Градизьк на Полтавщині – 06. 05. 2003, м. Київ) – видатний український композитор, народний артист України, Герой України, Лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка. Народний артист СРСР. Закінчив Київську державну консерваторію ім. П. І. Чайковського. В 1976–1994 роках очолював Київську організацію Спілки композиторів України.

Автор громадянсько-патріотичних, ліричних, жартівливих пісень, романсів, пісень-дум, пісень-балад, опер «Гайдамаки», «Прапорonosці», моноопер «Балада війни», «Сповідь білого тюльпана», низки оперет, симфонічних творів, музики до багатьох вистав та кінофільмів. Та наріжним каменем творчості композитора була пісня.

О. Білаш належав до тих щасливців, кращі твори яких, ледве народившись, назавжди залишають свого автора та йдуть у самостійне життя. Понад двіста пісень О. Білаша, та особливо «Два кольори», «Ясени», «Сніг на зеленому листі», давно стали хрестоматійними.

На слова Степана Пушика Олександр Білаш написав пісні: «Дві колії поза містом», «Любисток», «Над горою місяць повен» та «Треба йти до осені». Остання є найбільш популярною.

Буєвський Борис (07. 06. 1935, м. Кривий Ріг) – відомий український композитор. Член Спілки композиторів України. Закінчив Харківську консерваторію (клас композиції професора Д. Клебанова, 1959). Редактор видавництва «Музична Україна». З 1961 року – на творчій роботі. Останні десятиліття проживає у Брюсселі (Бельгія).

Автор десяти симфоній, музики до багатьох популярних кінофільмів, мультфільму про козаків, балетів («Пісня синього моря», «Устим Кармелюк»), ораторії «Мандрівки серця» (слова Костенко), камерно-інструментальної музики і багатьох прекрасних пісень, що були популярні у 60–70-ті роки: «На долині туман», «Кохання моє», «Карпатська ніч», «Пісня про вірність», «Подаруй мені весну» та ін. Музична творчість цієї талановитої людини багата і розмаїта. Характерною ознакою пісенної творчості композитора є органічна єдність тексту, музики і виконання. Борис Миколайович був дуже вимогливим до всіх трьох складових творення пісні. І його зусилля не залишилися марними. Твори Буєвського виконували знамениті співаки Костянтин Огневий, Анатолій Мокренко, Лариса Остапенко, Діана Петриненко, Валентина Купріна, Юрій Гуляев, Ніна Матвієнко і полюбилися всій країні.

На слова Степана Пушика композитор написав пісні «Карпатська ніч», яку виконував ВІА «Корабелі»¹ та «Як повіє теплий вітер».

Гавриш Остап (09. 12. 1951, м. Косів Івано-Франківської обл.) – відомий український композитор. Заслужений артист України (2007). Навчався в Івано-Франківському музичному училищі ім. Д. Січинського. Виступав у вокально-інструментальному ансамблі «Беркут» Івано-Франківської обласної філармонії.

¹ Карпатська ніч. Музика Бориса Буєвського, слова Степана Пушика. Виконує ВІА «Корабелі» (запис 1971 р.) // Золотий фонд української естради [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://uaestrada.org/wp-content/uploads/2011/09/Korabeli_karpatska_nich.mp3

Автор понад тисячі музичних творів та популярних пісень: «Несу свій хрест», «На Україну повернусь», «Нам треба жити для добра», «А липи цвітуть», «Там де гори сині», «Білий цвіт на калині» та інших на вірші Ліни Костенко, Степана Пушика, Степана Галябарди, В. Григорака, Богдана Стельмаха, В. Гостюка, В. Глібчука. Пісні композитора Остапа Гавриша виконували Назарій Яремчук та Іван Мацялко. Сьогодні його пісні виконують Василь Зінкевич, Іво Бобул, Віталій Білоножко, Павло Зібров, Надія Шестак, Лілія Сандулеса.

Івасюк Володимир (04. 03. 1949, м. Кіцмань на Буковині – 22. 05. 1979, м. Львів) – славетний український композитор, лауреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1994, посмертно), Герой України (2009, посмертно), один із найяскравіших основоположників української поп-музики. Закінчив Львівський медінститут (1973), навчався на композиторському відділенні Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка (від 1972). Автор понад 100 пісень, частина яких написана на власні тексти, низки інструментальних творів. Створив музику до кількох театральних вистав. Чудово грав на фортепіано, віолончелі, гітарі, майстерно виконував свої пісні. Мав художній талант, був неординарним живописцем. Також захоплювався фотографією та кінозйомкою.

Загадкова смерть композитора донині викликає неоднозначний резонанс у суспільстві.

Серед найбільш популярних пісень Володимира Івасюка, які звучать вже півстоліття: «Червона рута», «Водограй», «Два перстені», «Пісня буде поміж нас», «Балада про мальви», «Запроси мене у сни», «Кленовий вогонь», «Тільки раз цвіте любов», « У долі своя весна», «Я піду в далекі гори».

Степан Пушик був особисто знайомий з Володимиром Івасюком, який написав на слова поета пісні «Стоїть пшениця як Дунай», «Я ще не все тобі сказав».

Іщук Руслан (25. 06. 1949, на Тернопіллі) – український музикант і композитор. Закінчив музично-педагогічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту імені Василя Стефаника. Там на той час діяли аматорські художні колективи – вокальний ансамбль «Росинка», який створила (тоді першокурсниця) і по сьогоднішній день очолює (нині професор, заслужений діяч мистецтв України) Христина Михайлюк, а також – вокально-хореографічний ансамбль «Верховинка», в оркестри яких одразу був запрошений першокурсник Руслан Іщук. Пізніше він став керівником цих оркестрів та писав для них партитури. Наявність в чудовому Прикарпатському краї самобутнього народного духу, велич і краса Карпат, безліч фольклорних народних колективів вагомо вплинули на молоду творчу натуру майбутнього композитора. Під час літніх канікул 1968 року Руслан зустрівся в Почаєві в Будинку культури з почаянином Федором Піговичем (пізніше знаним поетом, режисером та редактором Тернопільського обласного радіо, на зазначений період директором Почаївського БК). Федір Павлович прочитав юнакові текст «Канни» і запропонував написати музику. «Через півгодини по тому була створена – як відмітив Руслан Васильович – мелодія і гармонія». Незабаром звела доля студента Р. Іщука з відомим івано-франківським поетом Степаном Пушиком – і з'явився новий шлягер – пісня «Течія», яку «Росинка» виконувала у першому українському музичному телевізійному фільмі «Червона рута». Цього ж 1970 року із студентів інституту Руслан Іщук створив ВІА «Опришки». Музиканти працювали у популярному на той час напрямку – фольк-рок, в ре-

пертуарі – аранжовані Р. Іщуком українські народні пісні та його власні твори. Незабаром ВІА «Опришки» зробили свій перший професійний запис у Київському філіалі Всесоюзної фірми «Мелодія». «Опришки» були єдиним (!) в Союзі студентським колективом, який записав свої платівки 3-ох форматів – міньйон, середню та платівку досить рідкісного на той час формату – гігант на фірмі «Мелодія». У зв'язку із завершенням навчання в інституті та сімейними обставинами в учасників «Опришків» ансамбль згодом перестав існувати. Після «Опришків» Руслан Васильович став музичним керівником ВІА «Збруч» у Тернополі (1974–1975) і з новим колективом та власною новою програмою продовжував гастролювати по усій Україні та Союзу. Далі була успішна співпраця з Миколою Мозговим, котрий на ті часи був художнім керівником ВІА «Беркут» Івано-Франківської філармонії, а Р. Іщук – його музичним керівником (1975). В кінці того ж 1975 року, після концерту ВІА «Беркут» у м. Рахові, Р. Іщук був запрошений директором Будинку культури Володимиром Волічеком на роботу. Маєстро створює новий ВІА – «Гудаки». Рахівський період був напрочуд плідний – гори надихали. Там з'являються нові обробки народних пісень, котрі пізніше входитимуть до репертуару наступних колективів, якими керуватиме Р. Іщук. На фольклорному ґрунті народжується пісня «Непочата вода» на слова Ярослава Рудія, від аранжування якої оркестрова група просто розкошувала. ВІА «Гудаки» за короткий час здобуває звання лауреата багатьох фестивалів-конкурсів. А в 1978 році у Харкові ансамбль стає лауреатом Всесоюзного конкурсу вокальних та вокально-інструментальних ансамблів, присвяченого XI Всесвітньому фестивалю молоді і студентів на Кубі (трансляція на ЦТ). Поряд з «Гудаками» на сцені стояло багато майбутніх зірок української естради, серед них – тріо Мареничів, ансамбль «Світязь» та інші. З Рахова, на запрошення Івана Поповича, Р. Іщук переїхав до Ужгорода, де вони спільно працювали у ВІА «Закарпаття» Закарпатської обласної філармонії (1979–1980). І знову концерти, гастролі... У 1989 році, ректор Тернопільського фінансово-економічного інституту О. А. Устенко запрошує Р. Іщука до себе на роботу для створення естрадного колективу. Так було створено театр пісні «Літопис». Його тріо, дуети та солісти більше 80 (!) разів здобували звання лауреатів Всеукраїнських та Міжнародних фестивалів-конкурсів. Про діяльність «Літопису» знято 8 музичних фільмів (2 – Київською, 2 – Чернівецькою, 2 – Закарпатською та 2 – Тернопільською державними студіями телебачення), їх досягнення часто висвітлює преса, а пісні постійно транслюються на каналах Українського радіо. У вересні 2010 р. про творчий шлях Іщука Р. В. було знято музичне телешоу Анатолія Крохмального «Гал-кліп» телекомпанії TV-4. У творчому доробку п. Руслана переважають обробки народних пісень і не так багато власних, тому що ніколи не брав собі за мету утвердитися як композитор за кількістю творів, а писав музику за покликом душі, коли якась музична тема чи рядочок тексту не давали спокою. Руслан Іщук неодноразово ставав Лауреатом Всеукраїнських та Міжнародних фестивалів-конкурсів, нагороджувався як кращий педагог, аранжувальник та композитор. Є членом Асоціації діячів естрадного мистецтва України, Національної ліги Українських композиторів та членом Міжнародної спілки діячів естрадного мистецтва. Колишнього почаянина, а нині тернополянина Руслана Іщука вважають живою легендою української естради. Його шлях до успіху був стрімкий. У свої 22 він став відомим не тільки усій Україні, але й світовій українській діаспорі. Нині ім'я цієї людини асоціюється з назвами

українських пісенних шлягерів кінця 60–70 років минулого століття. Рятують нашого краянину в усіх життєвих перипетіях, насамперед, її Величність Музика – яка назавжди заволоділа його серцем – та чудова сім'я, і, безумовно, його невичерпний оптимізм, філософське сприйняття життя («А хіба це не було щастя – пройти те, що було?») та витончений природний гумор, які становлять першооснову його колоритної неординарної творчої натури.

Котик Григорій (20 02. 195, м. Губаха, Росія) – музикант, співак, композитор, старший викладач Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Закінчив Самбірське культосвітнє училище, Дрогобицьке музичне училище та Івано-Франківський педагогічний інститут імені Василя Стефаника (1978). Працював художнім керівником багатьох музичних колективів, вокально-інструментальних ансамблів, був учасником хорових колективів м. Дрогобича та Івано-Франківська (чоловіча капела «Явір» (1974–1978), муніципальний камерний хор «Галицькі передзвони» (2004–2005). У складі інструментального ансамблю «Усмішка» (1973–2005) облітав з концертами всю планету. В різних країнах звучали пісні, музику до яких написав Григорій Котик.

Автор музики до багатьох пісень, що часто звучать на концертах, по радіо, телебаченню, з компакт-дисків та касет і які виконують відомі співаки Прикарпаття, знані у світі вокальні ансамблі «Росинка», «Гуцулочки Карпат» та студентська молодь. У доробку композитора понад п'ятдесят музичних творів на слова С. Пушика («Солов'їний день», «Тополі-раїни»), В. Вихруща («Україні»), А. Рябченка («Святкує Пасху Україна»), Л. Танюка («Босоніжка»), Я. Ткачівського («Дівчина-калина», «Пізня весна»), В. Михайлищука («Чом ти, зоре, не сходиш»), І. Фідика («Калинове щастя») та інших українських поетів.

Автор збірки «Солов'їний день» (2012), в якому вміщено оригінальні ліричні пісні та романси композитора на вірші поетів Прикарпаття, України. Музичний супровід до віршів поєднав у собі класичність, народність та естрадно-джазовий характер музичної інтерпретації образного поетичного мовлення, а нотний матеріал подано для виконання на акордеоні, баяні, фортепіано, гітарі.

У науковому доробку Г. Котика – статті з проблем духовно-музичного виховання школярів та студентської молоді.

«Легінь» – чоловічий вокальний квартет Івано-Франківського державного педінституту (нині – Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника) заснований на музично-педагогічному факультеті *Петром Чоловським* (керівник колективу) разом з Б. Данилишиним, А. Кучером, В. Поліщуком (1967–2010). Взірцем для молодих співаків став знаний в Україні квартет «Явір» Київської філармонії. Впродовж усього періоду становлення нового колективу тривали пошуки співаків-учасників квартету, що обрав для себе чудову гуцульську назву «Легінь», підкреслюючи регіональну приналежність ансамблю. Відбір учасників відбувався не лише за музичними даними (вокальна обдарованість, тембральна злитність), але й з урахуванням людських якостей (любов до пісні, доброта, скромність, спільність життєвих інтересів, моральні цінності). Паралельно Петро Чоловський як керівник колективу, що впевнено завойовує прихильність слухачів, шукає репертуарне обличчя квартету, формує основні засади підбору творів. З 1972 р. ансамбль «Легінь» об'єднує

Михайла Сливоцького (І тенор), Ореста Шуляра (ІІ тенор), Юрія Серганюка (баритон) та керівника Петра Чоловського (бас). Багато зусиль, потрачених на розширення репертуару, досягнення тембральної злагодженості голосів, відчуття єдиної емоційної і динамічної шкали в інтерпретації творів, не минули даремно. Квартет стає бажаним гостем на численних сценах області, України, зарубіжжя, бере участь у багатьох пісенних конкурсах, фестивалях та концертних програмах, теле- і радіопрограмах колишнього СРСР, Польщі, Німеччини, Румунії та ін. У 1976 р. йому присвоєно почесне звання «народний аматорський». Творча співпраця єднала колектив із багатьма професійними митцями, композиторами, поетами, режисерами і виконавцями (О. Білашем, В. Костенком, В. Якуб'яком, В. Їжаком, Б. Шиптуром, Б. Янівським, С. Пушиком, О. Біймою, М. Стеф'юк, Т. Кальмучин, М. Кривенем та ін.). Дружні стосунки налагодилися із квартетом «Явір», відбувався взаємообмін репертуаром. Колектив виступав в Україні, Німеччині, Польщі, Румунії, Конго. За участю квартету було створено декілька музичних фільмів: «Співає квартет „Легінь”» (Москва, 1975), «Співають гори» («Укртелефільм», 1984), «Карпатські джерела» (реж. О. Бійма, 1986). Всесоюзна фірма «Мелодія» випустила грамплатівку «Співають гори» (1988), CD-диск «Квартет „Легінь”» (2009). Фоно- і телезаписи квартету зроблено на обласному радіо, Львівській, Чернівецькій та Київській телестудіях. Поряд із іншими колективами «Легінь» гідно представляє пісенне мистецтво нашого краю, таланти прикарпатського вузу.

Попелюк Михайло (10. 09. 1956, с. Велика Кам'янка Коломийського р-ну Івано-Франківської обл.) – український співак і композитор, педагог, заслужений артист України (2000). Музичну освіту здобував в Коломийському педагогічному училищі та Івано-Франківському державному педагогічному інституті імені Василя Стефаника. З 2000 р. – доцент Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Поряд із педагогічною діяльністю, активно займається естрадно-виконавською діяльністю.

90-ті роки – період творчого розквіту Михайла Попелюка як співака.

В 1995 р. взяв участь у фестивалях «Пісенний вернісаж-95, 96, 97, 98»; у 1996 р. – володар Гран-прі Прикарпатського фестивалю естрадної пісні «Зелений розмай»; володар Гран-прі Міжнародного фестивалю «На хвилях Світязя»; Почесний гість Всеукраїнського фестивалю молодіжно-патріотичної пісні «Володимир-96»; у 1997 р. – член журі Всеукраїнського фестивалю «Вечори над Латорицею», лауреат І-ої премії Всеукраїнського фестивалю української патріотичної пісні «Воля-97»; у 1998 р. – Почесний гість на фестивалі української пісні у м. Кенштин (Польща), член журі третього міжнародного фестивалю «На хвилях Світязя»; у 2000 р. на озері Світязь, де щорічно проводиться фестиваль «На хвилях Світязя», була закладена «Алея зірок української естради», де занесено ім'я Михайла Попелюка як І-го володаря Гран-прі фестивалю.

Поряд з участю у фестивалях та конкурсах займається концертною діяльністю: брав участь в театралізованих святах обласного театру фольклору, народних свят і видовищ «Козацькому роду, нема переводу», «Чом, чом, земле моя», «Во віки вічні будеш жити, Україно!», а також багатьох концертах з відзначення визначних подій нашої держави.

Здійснює організаційну та виховну діяльність: член журі фестивалів дитячого естрадного мистецтва «Зорепад» (2009–2013), член журі 13-го Міжнародного фольклорно-етнографічного фестивалю «Коломийка», член оргкомітету Всеукраїнських конкурсів молодих вокалістів ім. Ірини Маланюк.

Михайло Попелюк – член Асоціації діячів естрадного мистецтва України. Пісні у виконанні співака транслюються телебаченням, і особливо часто можна слухати на українському радіо. Співпрацює з відомими поетами та композиторами України: Андрієм Демиденком, Вадимом Крищенком, Степаном Галябардою, Степаном Пушиком, Олександром Пляченком, Анатолієм Фіглюком, Євгеном Боднаренком і ін.

В творчому доробку співака – три аудіо альбоми: «Квіти кохання» (1998), «Найзаповітніша любов» (2001), «Калиновий розмай» (2009).

Як композитор написав більше двадцяти пісень на вірші: А. Демиденка («Найзаповітніша любов»), С. Галябарди («Дівчинонько-доленько»), А. Фіглюка («Повір мені»), С. Пушика («Калинова печаль»), Є. Гущина («На березі любові», «Я слухаю високі небеса», «Забери мене в полон») та ін.

Ремезов Анатолій (10. 06. 1956, м. Світловодськ на Дніпропетровщині – 09. 02. 2000, м. Івано-Франківськ) – композитор, музикант, педагог. Член Національної спілки театральних діячів України (1993), член ліги композиторів України (1997).

Закінчив Кіровоградське музичне училище, Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка. Грав у симфонічному оркестрі Львівської філармонії (на трубі), був вокалістом ансамблю «Арніка». У 1981 р. переїхав з родиною до Івано-Франківська, де працював в обласному музично-драматичному театрі ім. І. Франка: артистом оркестру, завідувачем музичною частиною, диригентом оркестру. У 1980-х роках поєднував роботу в театрі з викладацькою роботою в Івано-Франківському музичному училищі ім. Д. Січинського та на музичному факультеті Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

У 1980-х рр. при театрі створив джаз-рок ансамбль «Інцидент», був музичним керівником «Станіслав-Дікселенд-Бенду», який у 1988 р. став лауреатом фестивалю «Джаз на Дніпрі», а в 1989 р. – дипломантом міжнародного джаз-фестивалю «Кришталевий Лев», що проходив у Львові. На кінець 1980-х припадає його перший власний вечір джазової музики і авторської пісні в Івано-Франківську і створення Галицького молодого театру-студії. Анатолій був його музичним керівником і здійснив музичне оформлення до першої вистави «Розрита могила» за творами Т. Шевченка.

Наприкінці 1990-х років А. Ремезов створив оркестр української музики при чоловічій капелі «Червона калина» і робив для нього аранжування народних пісень та оркестрових творів.

Як автор-виконавець і музикант А. Ремезов брав участь у фестивалях авторської пісні і сучасної музики «Зірки Прикарпаття» (1992).

З 1985 р. він почав писати власну музику для театральних вистав, які були поставлені в кількох музично-драматичних театрах України. Левова частка цієї роботи припадала на 90-ті роки. Першою ластівкою була «Конотопська відьма», відтак «Іуда Іскаріот», «Лимерівна»,

«Король Лір» (ця вистава стала лауреатом міжнародного фестивалю «Березіль-92»), «Украдене щастя»... До речі, музика до останньої була відзначена спеціальною премією на фестивалі «Січеславна» в Дніпропетровську, а сама вистава стала лауреатом фестивалю «Березіль-96»... Відтак були мольєрівський «Скупий», «Камінний господар» Лесі Українки, «Дуенья» Р. Шерідана і «Скляний звіринець» Т. Уїльямса, музика до моно вистави «Золотий тік» С. Пушика.

А. Ремезов робив аранжування музичної світової та української класики для струнного квартету «Ліга» та інсценізування прозових творів. Багато музичних творів композитора, на жаль, залишилися в рукописах.

Серед творів: «Пасторалія пам'яті Митрополита Андрея Шептицького» (сл. і муз. А. Ремезова) – для мішаного хору без супроводу, романси «Печальний монолог», «Квіт папороті» на слова Дарії Рихтицької, «Мчить мій коник» на сл. С. Пушика для вокального ансамблю у супроводі фортепіано.

«Росинка» – народний вокальний ансамбль Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Створений у 1967 студенткою-першокурсницею Христиною Михайлюк (тепер професор, заслужений діяч мистецтв України). 1978 отримав звання народного. «Росинка» – Лауреат обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів: «На крилах мелодій» (Словаччина, 1990), «Золоті трембіти» (Україна, 1997). Чотири рази колектив отримував звання лауреата всеукраїнського телетурніру «Сонячні кларнети». Його вирізняють кришталева чистота, ніжність і м'якість звучання, тонкий ліризм і глибоке проникнення в пісню, культура сценічної поведінки й елегантність. На одному із ювілейних концертів, присвячених 100-річчю від дня народження В. Стефаника (1970), ансамбль слухав народний артист СРСР Іван Козловський. Знаменитий співак високо оцінив майстерність колективу. На його прохання «Росинку» запросили відсвяткувати ювілей В. Стефаника у Москві, на якому співак світової слави співав з дівчатами з Івано-Франківська. Під час зйомок в Карпатах т/ф «Червона рута» учасниці «Росинки» познайомилися із Софією Ротару, учасниками ансамблю «Смерічка», його солістами В. Зінкевичем, Н. Яремчуком, композиторами В. Івасюком, Л. Дутківським. З ними колектив весь час підтримував творчі зв'язки, а пісні В. Івасюка постійно звучать у їх виконанні. За майже 50-річну діяльність «Росинка» стала прекрасною вокальною школою для п'яти десятків її учасниць, які сьогодні створили свої вокальні колективи і продовжують кращі традиції улюбленого колективу. Це Галина Мартиненко (народний вокальний ансамбль «Намисто», Калуш); Ірина Кравців (народний вокальний ансамбль «Мелодія», Рожнятів), Н. Сигидин (вокальний квартет «Мелодія», с. Порошково), Ольга Молодій (народний вокальний ансамбль «Бистрянка», м. Надвірна), Ольга Черсак (вокальний ансамбль в педагогічному інституті Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника), Ольга Мурій (вокальний ансамбль Тернопільського педагогічного університету). Тепер в ансамблі співають: заслужені артистки України – Ольга Молодій, Ірина Жеребецька, Марія Ортинська, Ольга Черсак. Концермейстер – заслужена артистка України Любов Гундер. «Росинка» виступала в Росії, Румунії, Прибалтиці, Білорусі, Польщі. В репертуарі колективу понад 150 творів. Основу його складають українські народні пісні, авторські твори українських композиторів О. Білаша, В. Івасюка, Л. Дутківського, П. Дворського, пісні івано-франківських авторів Б. Юрківа,

В. Їжака, Д. Циганкова, І. Фіцаловича, Я. Бабинського, Б. Шиптура, С. Гричко, Г. Котика, Л. Малько. Є твори українських та зарубіжних класиків, романси Д. Січинського («Не співайте мені сеї пісні», сл. Лесі Українки), твори на слова Івана Франка («Як почувеш вноч» Д. Січинського, «Чого являєшся мені у сні?» Б. Шиптура, «Не можу забути» С. Гричко). «Росинка» брала участь в т/ф: «Червона рута» (1971), «Телеграми, телеграми...» (1977), «Де Черемоша хвилі плинуть» (1988), «Верховино, світку ти наш» (1990). У 1994 студія «Укркінохроніка» відзняла повнометражний музичний фільм «Дзвенить «Росинка» у піснях». Пісні у виконанні «Росинки» записані та випущені фірмою «Мелодія» на трьох платівках. У 2002 випущено компакт-диск «Згадай мене» (28 творів у виконанні «Росинки»). Випущено три збірники вокальних творів з репертуару «Росинка»: «Співає «Росинка» (Івано-Франківськ, 1992), «Дзвенить «Росинка» у піснях» (Івано-Франківськ, 1997), «Пісні з репертуару «Росинки» (Івано-Франківськ, 2002). У 1998 «Росинка» стала лауреатом обласної премії ім. В. Стефаніка в галузі виконавства.

У репертуарі ансамблю кілька пісень на слова Степана Пушика: «Росинка» (музика Б. Юрківа), яка і дала назву колективу, «Течія» (музика Р. Іщука), «Шумить пшениця» (музика Володимира Івасюка), «Журавлина пісня» (музика Г. Голика).

Слободян Зоя (24. 12. 1947, смт. Стара Ушиця Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької обл.) – відома українська художниця, автор і виконавиця в жанрі співаної поезії. Член Національної Спільноти художників України (1999). Закінчила Косівське училище прикладного мистецтва (1968). Живе і працює в Івано-Франківську. Займається малярством. Учасниця обласних, всеукраїнських та міжнародних художніх виставок. Персональні виставки: 1996–1997 (Київ), 1998 (Варшава, Польща). Твори знаходяться в музеї «Україна» (Канада), у приватних колекціях в Німеччині, Аргентині, Польщі. Створила й виконує у супроводі гітари сотні своїх пісень на слова поетів ХХ ст. Лауреат телеконкурсу «Сонячні кларнети» (1986), призер першого Всеукраїнського фестивалю авторської пісні та співаної поезії «Оберіг» (1989) в м. Луцьку, лауреат фестивалів «Оберіг-90», «Оберіг-91», «Оберіг- 92», «Оберіг-93». Учасниця Всеукраїнського фестивалю «Українці всього світу, єднаймося!» (1994, м. Київ), Всеукраїнського кобзарського свята (1994, м. Дніпропетровськ), фестивалів «Лесина осінь» (1995, м. Київ, 2002, м. Ялта), фестивалю «Розкуття» (2002, м. Хмельницький), фестивалів «Leidgut Ost – Leidgut West» (1998, 2000, м. Ерфурт, Німеччина). Творчі вечори Зої Слободян, часто супроводжувані виставками робіт художниці, відбулися в містах України (Івано-Франківську, Києві, Чернівцях, Луцьку, Черкасах, Сумах, Ялті) та за кордоном (Аргентині, Польщі, Німеччині, Росії). Автор книги «Пісні Зої Слободян» (Івано-Франківськ, 2005).

«Смерічка» – народний аматорський жіночий вокальний ансамбль Івано-Франківського Центрального Народного дому. Заснований у 1964 році композитором Богданом Юрківим. Звання «народного» присвоєно у 1978. В колективі – студенти, вчителі, медпрацівники. В репертуарі: українські народні пісні, твори В. Івасюка, прикарпатських композиторів Д. Циганкова, Б. Юрківа. Часто «Смерічка» співає у супроводі муніципального концертного оркестру духової музики. Художній керівник – Леся Мельник.

Шевченко Марта (дів. – Кузьменко; 04. 11. 1944, м. Коломия) – українська бандуристка, хоровий диригент, педагог, заслужений працівник культури України (1998). Закінчила Івано-

Франківське державне музичне училище ім. Д. Січинського, музично-педагогічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту ім. В. Стефаника. 1966–1971 – керівник ансамблю бандуристок педінституту ім. В. Стефаника, 1972–1974 – керівник хору «Дніромісто», 1975–1987 – керівник хору Проектно-конструкторського технологічного інституту. 1977 – організатор і керівник тріо бандуристок «Срібний передзвін» при Центрального Народного дому, який виступав в Росії, Румунії, Чехословаччині, Югославії, Англії. Працювала педагогом по класу бандури в ДМШ № 2. З 1991 очолює народну аматорську капелу бандуристів Центрального Народного Дому (пізніше – статус муніципальної). З 2006 – доцент Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Шиптур Богдан (24. 08. 1951, с. Радча Тисменицького р-ну Івано-Франківської обл.) – український композитор, педагог. Член Національної Спілки композиторів України (1987). Закінчив Івано-Франківське музичне училище ім. Д. Січинського (1970), Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (клас композиції А. Кос-Анатольського, 1980). Викладач композиції та інструментознавства Івано-Франківського музичного училища ім. Д. Січинського (з 1980 і до тепер). Веде активну громадську роботу: голова об'єднання композиторів Прикарпаття (1985–1996), спільно із Обласним науково-методичним центром культури Прикарпаття організував щорічні творчі звіти композиторів, семінари за участю знаних митців інших регіонів України, проводив творчі лабораторії, надаючи практичну допомогу композиторам-початківцям, ініціював кілька конкурсів на краще написання музичних творів, голова обласної організації Національної Спілки композиторів України (з 2005). Першим в 90-х роках репринтним способом випустив «Службу Богу» та хорові твори Д. Січинського.

Творчі звіти-концерти композитора з нагоди ювілеїв відбулися в обласній філармонії (2001, 2011). Лауреат обласних премій ім. М. Ірчана, ім. В. Стефаника (2000).

Автор творів: концерт для струнного оркестру, флейти, кларнета і валторни; симфонічної поема «Досвітні вогні» за твором Лесі Українки; п'єса для скрипки, фортепіано, духового оркестру; для мішаного хору та оркестру – кантати «Моя Україна – квітуча земля», «На крилах вічності» (сл. Р. Юзві, Я. Дорошенка, М. Аронця), для чоловічого квартету та оркестру «Так ніхто не кохав» (сл. В. Сосюри), «І мертвим і живим» (сл. Т. Шевченка); хори – «Дзвони надій», «Файні люди» на сл. С. Пушика, «Через поле України йшла Божа мати» (вірші В. Шиптура) та ін.; солоспіви на сл. Т. Шевченка, І. Франка («Чого являєшся мені у сні», «Цвітко осіння»), В. Сосюри («Любіть Україну», «Так ніхто не кохав»), Я. Дорошенка («Журавлина пісня»), С. Пушика, Г. Турелик, І. Лембрик, Я. Ткачівського («Скажи мені»), о. Р. Паньківа («Ти і я») та ін.; обробок українських народних пісень. На слова Я. Дорошенка написана пісня про Івано-Франківськ «Місто моє», яка є популярною протягом останніх років у виконанні народного артиста України Михайла Кривеня.

Композитор, народний артист України, Лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка Богдан-Юрій Янівський писав, що твори Богдана Шиптура «приваблюють своєю оригінальністю, жанровою різноманітністю... Вражає різноманітністю тематики пісень – філософський роздум і лірична сповідь, весела бравада і полум'яний пафос, але всіх їх об'єднує глибока любов до свого народу, рідної землі... У деяких творах композитор яскраво передає

гуцульський колорит, спирається на побутові жанри – вальс, танго, марш, романс; мелодії легко запам'ятовуються, фортепіанний супровід допомагає розкрити музичний образ. Все це сприяє великій популярності пісень Богдана Шиптура, які виконуються провідними співаками і звучать як в концертних залах, так і по радіо й телебаченню, а такі як «Козак гуляє» стали справді народними»².

Автор збірок: «Хорові твори» (1990), «І ще заспівай тої пісні» (1990), «Пісні і романси» (1999), альбоми «Українські народні мелодії в обробці для фортепіано Богдана Шиптура» (три зошити, 1999) та ін. – всі видані в Івано-Франківську. ТБ «Галичина» зняло документальний т/ф про Б. Шиптура «Через поле України ішла Божа мати» (2005).

Юрків Богдан (14. 04. 1930, м. Станиславів (нині – Івано-Франківськ) – 02. 08. 2011, м. Івано-Франківськ) – керівник вокальних колективів, відомий композитор, художник, заслужений працівник культури України (1973). Закінчив Івано-Франківське музичне училище ім. Д. Січинського (1957). З того часу безперервно працював художнім керівником Центрального Народного дому. Створив народні самодіяльні вокальні ансамблі «Смерічка» та «Черемош». Довголітній концертмейстер жіночої хорової капели «Любисток» «Промприладу». Написав близько 80 пісень на слова багатьох українських поетів – Миколи Луківа, Петра Перебийноса, Степана Пушика, Олеса Ангелюка, Володимира Григорака, Олеса Капуляка, Дмитра Павличка, Романа Юзви, Любомири Гаврилів та ін. Особливо плідна творча дружба єднала Б. Юрківа із Степаном Пушиком та Романом Юзвою. Пісні композитора рознесли по світу відомі українські співаки – Дмитро Гнатюк, Анатолій Мокренко, Валерій Буймістер, Володимир Пірус, Михайло Кривень, Михайло Сливоцький. Пісні Юрківа позначені мелодійністю, близькою до української народно-пісенної творчості, як правило – глибоко ліричні, задушевні – такі, що дуже швидко запам'ятовуються і виконуються не лише зі сцени, але й на дружніх застіллях, на весіллях, на відпочинку. Його творчість є помітним явищем в сучасній українській пісенній культурі. Серед пісень композитора виділяються такі, як: «А Черемош плине» та «Карпатські смереки» (вірші О. Ангелюка), «Любисток», «Росинка», «Зоряна» (на вірші Степана Пушика), «Рідне село», «Зоря погасла», «Карпатська чічка», «Перехожі» (на вірші Р. Юзви), «Матусенька» (на вірші В. Григорака), «Лист до матері» (на вірші М. Луківа). Пісні Юрківа часто звучать по радіо й телебаченню. Найкращі твори композитора представлені у збірнику «А Черемош плине» (Тернопіль, 2000). Юрків також здібний художник-пейзажист, представляв твори на міських виставках. Нагороджений численними грамотами та пам'ятними знаками обласної ради, облдержадміністрації і міського голови.

Якуб'як Василь Іванович (23. 02. 1912, с. Печеніжин, тепер Коломийського р-ну на Івано-Франківщині – 1981, м. Львів) – теоретик, композитор, педагог, знавець музичної літератури різножанрового і стильового спрямування. Навчався у Львівській Богословській Академії (1934–1939) та одночасно був диригентом хору духовної семінарії і Богословської Академії (1939), грав у струнному квартеті, брав уроки музики й композиції у відомих львівських композиторів-музикологів С. Людкевича та Б. Кудрика. З початком війни 1939 року компози-

² Янівський Б.-Ю. [Передмова] / Богдан-Юрій Янівський // Шиптур Б. Пісні та романси / Богдан Шиптур. – Івано-Франківськ, 1999. – С.2.

тор емігрував до Польщі, восени 1941 року повернувся на Коломийщину. Після війни працював викладачем та завідувачем циклу музично-теоретичних дисциплін Коломийської дитячої музичної школи (1944–1962), керівником оркестру Коломийського драматичного театру ім. Я. Галана (1962), викладачем музично-теоретичних дисциплін у Коломийському педучилищі (1957–1962). З відкриттям музично-педагогічного факультету в Дрогобичі, В. Якуб'як стає викладачем (1962–1972), згодом першим деканом цього факультету (1965–1968).

Композитор написав кантату «Пісня радості й хвали» для хору, солістів, читців та симфонічного оркестру, яка виконувалася в Коломиї та Дрогобичі (1959–1972), музично-інструментальні та вокально-хорові твори, солоспіви та вокальні ансамблі, пісні для дітей.

Для вокального ансамблю композитор написав: «Колискова», «Вечір весняний» (сл. І. Юзюка), «Гей, гулялося!» (сл. С. Пушика), «А радіола грає, грає» (сл. і муз. В. Якуб'яка), «Млада вдова» (чеська жартівлива пісня), «Ще раз» (сл. і муз. Я. Барнича, переклад для чоловічого квартету В. Якуб'яка), «Гостина» (сл. Б. Лепкого).

Серед солоспівів та пісень композитора: «Материнська пісня» (сл. П. Скунця), «Пісня Марічки» (сл. народні), «Карпатська ніч» (сл. С. Пушика), «Вийди, дівчино» (сл. М. Хромея), «Всміхались маки» (сл. І. Юзюка), «З тих пір» (сл. М. Хромея).

Музика композитора, який був добрим знавцем гуцульського фольклору, пронизана інтонаціями рідного мелосу.

Методичні поради

Твір патріотичного звучання «**Вічний сокіл**» (музика Григорія Котика) написаний для чоловічого вокального дуету у супроводі фортепіано. Першу частину куплету може заспівувати поперемінно тенор, потім – баритон, а другу – разом. Помірний темп, розлога кантиленна мелодія та звуковедення на *legato*, які передають образ гордого птаха – алегорію українського воїна, потребують від виконавців доброго дихання, високої співацької культури.

Пісня «**Козак гуляє**» (музика Богдана Шиптура) написана для мішаного дуету (тенор і сопрано) у супроводі фортепіано, що зумовлено діалогом двох героїв – козака та козачки, козака та України. Звідси – дві музичні теми – лірична наспівна жіноча і енергійна танцювальна чоловіча. Наближеність пісні до народнопісенної та народнотанцювальної мелодики і ритміки, як і загальна тематика поетичного тексту – звернення до козаків не пити, щоб не загубити України, зробило її народною. Образна сфера твору передбачає його театралізацію, а отже із студентами необхідно попрацювати над акторською майстерністю у створенні образів.

Лірична пісня «**О грай мені, сопілко**» (музика Богдана Юрківа) написана для вокального дуету (однорідного або мішаного) у супроводі баяна. Твір побудовано на контрастних частинах: заспів має кантиленну мелодію, чотиридольний розмір, приспів – танцювальний характер (вальс), пришвидшений темп.

Пісня «**Маки й блавати**» (музика Зої Слободян, аранжування Марти Шевченко) написана для однорідного вокального тріо у супроводі бандури. Зміст твору (спогади про війну), помірний темп, звуковедення – на *legato* спонукають до щирості і переконливості у створенні художнього образу.

Пісня «**Веснарка**» (музика Григорія Котика) написана для однорідного чотириголосого вокального ансамблю без супроводу. Лірична оповідь про Карпати, полонину Веснарку, річку Прут, населені пункти Ворохта та Буркут переплітається із спогадами про перебування в цих місцевостях великих українців – Івана Франка та Лесі Українки. Рухливий характер, звуковедення – на *legato*, ліричний художній образ твору зумовлюють легкість, щирість, задушевність і теплоту його виконання. Особливу увагу слід звернути на чітке дотримання метро-ритму (виконання тріолей, синкоп) та досягнення ансамблевого звуку, чистоти гармонії.

Лірична пісня «**Співають гори**» («Ти говорила “Не забудь”») жвавого танцювального синкопованого характеру (музика Богдана Шиптура) написана для чоловічого дуету у супроводі фортепіано, потребує легкості та філігранності у виконанні.

Пісня «**Мчить мій коник**» (музика Анатолія Ремезова) написана для чоловічого вокального чотириголосого ансамблю (виконує приспів), соліста (тенора), який виконує заспів, у супроводі фортепіано. Темп – жвавий, звуковедення на *non legato*.

Лірична пісня «**Шумить пшениця як Дунай**» (музика Володимира Івасюка) написана для жіночого вокального ансамблю у супроводі фортепіано. Незабутню довершену інтерпретацію твору здійснив вокальний ансамбль «Росинка». Наспівний танцювальний характер мелодії, гармонія та аранжування пісні залишаються у пам’яті кожного, хто хоч раз почув її.

Пісню-ноктюрн **«Нічна мелодія»** (музика Володимира Терлецького, обр. Богдана Гриньовського) написано для однорідного чотириголосого вокального ансамблю з супроводом бандури і скрипки. Помірний темп, перемінні розміри, звуковедення – на *legato*, лірична мелодія, ніжні пасажі скрипки та бандури допомагають ансамблю створити чарівний художній образ вечірнього міста.

Лірична пісня **«Росинка»** (музика Богдана Юрківа), яка написана для жіночого вокального ансамблю у супроводі баяна (акордеона), давно вже стала хрестоматійною. Вона дала назву відомому вокальному ансамблю «Росинка», який був її першим незрівняним інтерпретатором. Темп вальсу, ніжна мелодія, щирі слова про кохання створюють неповторний образ, який западає у душу слухача. Хоч твір, на перший погляд, не складний, однак потребує копіткої роботи для досягнення легкості, невимушеності виконання.

Лірична пісня **«Любисток»** (музика Богдана Юрківа) написана для мішаного дуету у супроводі баяна (акордеона). Звуковедення на *legato*.

Лірична пісня **«Як повіє теплий вітер»** (музика Бориса Буєвського) написана для дуету у супроводі фортепіано. Вона має коломийковий танцювальний характер, синкопований ритм, що допомагає створити гуцульський колорит.

Лірична пісня **«Течія»** (музика Руслана Іщука) написана для жіночого чотириголосого вокального ансамблю та соло (мецо сопрано). Незабутню інтерпретацію пісні створив вокальний ансамбль «Росинка».

Лірична пісня **«Дві колії поза місто»** (музика Олександра Білаша) написана для однорідного вокального триголосого ансамблю у супроводі фортепіано.

Ліричний мішаний дует **«Зелені човни»** (музика Богдана Шиптура) можна віднести до жанру баркароли (від італ. *barca* – човен). Розмір 6/8. Рухливості твору при помірному темпі додає стрімкий рух шістнадцятими у партії супроводу (фортепіано). Форма твору – куплетно-варіаційна. У першому варіанті дуету переважає звучання терції, іноді – сексти, у другому варіанті голоси піднімаються до верхніх регістрів, зростає теситурне навантаження, з'являється розспівування верхнього голосу на фоні витриманих звуків нижнього.

Лірична пісня **«Калинова печаль»** (музика Михайла Попелюка) написана для мішаного дуету (високого чоловічого (тенора) та низького жіночого (мецо-сопрано). Заспіви перших двох куплетів виконує тенор, третього – мецо-сопрано, приспів – разом. Оскільки у нотному записі пісні подана гармонія (акорди), то її можна виконувати у супроводі будь-якого музичного інструмента.

«А яблука падають», музика Остапа Гавриша, аранжування Григорія Котика. Ліричний твір танцювального характеру призначений для мішаного дуету (високого чоловічого (баритона) та низького жіночого (мецо-сопрано) в супроводі фортепіано. Заспів співають поперемінно, а приспів (вокаліз) – разом. Увагу слід звернути на чітке дотримання ритму (тріолей, синкоп), легкість виконання стрибків.

Ліричний твір **«Гей, гулялося»** (музика Василя Якуб'яка) написаний для чоловічого квартету без супроводу. Темп – *moderato* (помірно). Ритмічні особливості – пунктирний ритм, тріолі. Звуковедення – на *non legato*.

Жартівлива пісня «**Файні люди**» (музика Богдана Шиптура) написана для вокального дуету, має легкий танцювальний характер.

Гімн Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника «**Наш Прикарпатський університет**» (музика Григорія Котика) написаний для соліста (баритона) та триголосого вокального ансамблю у супроводі фортепіано. Темп маршу, звуковедення шрихом *non legato*, пунктирний ритм створюють урочистий, піднесений характер твору.

Використана література та джерела

- «А Черемош плине...»: Українські пісні на музику заслуженого працівника культури України Богдана Юрківа. – CD. – Івано-Франківськ, 2008.
- Дзвенить «Росинка» у піснях : репертуарний збірник / упоряд.: Х. Михайлюк, М. Ортинська, О. Черсак. – Івано-Франківськ : ПП «Сімик», 1997. – 50 с.
- За законами гармонії. Богдан Шиптур: Я – лише інструмент у Божих руках // Галичина. – 2011. – 20 серп. – С.3.
- Івано-Франківськ. Енциклопедичний словник / авт.упоряд.: Карась Г., Діда Р., Головатий М., Гаврилів Б. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2010. – 496 с.
- Карась Г. Івано-Франківськ: культурно-мистецька хроніка Незалежності / Ганна Карась. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. – 287 с.
- Карась Г. Пушик Степан / Ганна Карась // Івано-Франківськ. Енциклопедичний словник / авт.-упоряд. Г. Карась, Р. Діда, М. Головатий, Б. Гаврилів. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2010. – С.354–365.
- Квартет «Легінь». – CD. – Івано-Франківськ : Студія О. Колубаєва; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.
- Кияновська Л. Пісенні обертони поета / Любов Кияновська // Стельмах Б. Світлиця : пісні. – Львів: СПОЛОМ, 2009. – С. 5–12.
- Мартинів Л. Нова сторінка творчості Василя Якуб'яка (до 100-х роковин від дня народження) / Любомир Мартинів // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2012. – № 8 (91). – С.144–148.
- Михайлюк Х. Срібний ювілей «Росинки» [буклет] / Х. Михайлюк, М. Ортинська. – Івано-Франківськ, 1992.
- Ортинська М. «Росинка» – ровесниця музично-педагогічного факультету / М. Ортинська // «Без пісень нема життя...» (До 40-річчя заснування музичного ф-ту Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника / муз.-краєзнавчий альманах [упоряд. Дутчак В. Г., Карась Г. В., Ортинська М. З., Чоловський П. М. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – С. 34–38.
- Письменницькій спілці Прикарпаття – 35. Рекомендований бібліографічний покажчик. – Івано-Франківськ, 2006.
- Пісні з репертуару «Росинки» : репертуарний зб. – Ч. II / упор.: Михайлюк Х. О., Молодій О. Р., Ортинська М. З., Черсак О. М. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. – 88 с.
- Пушик С. Квартет «Легінь» : пісні чарівного краю» / Степан Пушик // «Без пісень нема життя»: до 40-річчя заснування музичного ф-ту Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника : муз.-краєзнавчий альманах / упоряд. Дутчак В. Г., Карась Г. В., Ортинська М. З., Чоловський П. М. – І.-Ф.: Гостинець, 2006. – С. 38–40.
- Слово і доля : збірник на пошану письменника, професора Степана Пушика. – Івано-Франківськ, 2004. – 330 с.
- «Співає квартет «Легінь» / упор. П. Чоловський. – К. : Муз. Україна, 1991. – 80 с.
- Співає Михайло Сливоцький / упоряд. В. Квашук, Г. Політико. – Тернопіль: Тарнекс 1994. – 80 с.

- Співає «Росинка» / упоряд. Х. Михайлюк, М. Ортинська. – Івано-Франківськ : ОНМЦ НТ, 1992. – 105 с.
- Степан Пушик. Співають гори. – CD. – Івано-Франківськ : Студія «НА МАЙДАНІ».
- Стефурак Н. Полинове причастя життя / Неоніла Стефурак // Тижневик Галичини. – 2000. – 18 травн. – [Анатолій Ремезов].
- Творчий доробок українських композиторів і музикознавців. 1999–2004: Каталог-довідник. – К., 2005.
- Тимофіїв М. Композитор Василь Якуб'як / Михайло Тимофіїв. – Чернівці : Друк Арт, 2014. – 296 с. : іл., партит.
- «Усе на світі від любові» : співає народний вокальний ансамбль «Росинка». – CD : Студія «Голос Надзбруччя», м. Борщів Тернопільської обл., 2014.
- Хто є хто в Україні. – К. : К.І.С., 2004. – С. 695–696.
- Шиптур Б. І ще заспівай тої пісні / Богдан Шиптур. – Івано-Франківськ, 1990. – 48 с.
- Шиптур Б. Пісні та романси / Богдан Шиптур. – Івано-Франківськ, 1999. – 74 с.
- Шпирка А. Пісня – моє життя [Богдан Юрків] / А. Шпирка // Галицька Просвіта. – 2008. – № 6, 8 лют. – С. 3.

Зміст

Пушик Степан Григорович (біографічна довідка).....	3
Карась Ганна. Пісні поетового серця	7
Вічний сокіл. Музика Григорія Котика – для дуету у супроводі фортепіано.....	11
Козак гуляє. Музика Богдана Шиптура – для дуету у супроводі фортепіано.....	15
О грай мені, сопілко. Музика Богдана Юрківа – для дуету у супроводі баяна.....	19
Маки й блавати. Музика Зої Слободян. Аранжування Марти Шевченко – для тріо у супроводі бандури.....	23
Веснарка. Музика Григорія Котика – для вокального ансамблю без супроводу.....	26
Співають гори («Ти говорила «Не забудь»). Музика Богдана Шиптура – для дуету у супроводі фортепіано.....	29
Мчить мій коник. Музика Анатолія Ремезова – для вокального ансамблю у супроводі фортепіано.....	34
Шумить пшениця як Дунай. Музика Володимира Івасюка – для вокального ансамблю у супроводі фортепіано.....	36
Нічна мелодія. Музика Володимира Терлецького, обр. Богдана Гриньовського для вокального ансамблю у супроводі бандури і скрипки.....	40
Росинка. Музика Богдана Юрківа – для вокального ансамблю у супроводі баяна (акордеона).....	45
Любисток. Музика Богдана Юрківа – для дуету у супроводі баяна (акордеона).....	48
Як повіє теплий вітер. Музика Бориса Буєвського – для дуету у супроводі фортепіано.....	51
Течія. Музика Руслана Іщука – для вокального ансамблю та соло.....	54
Дві колії поза місто. Музика Олександра Білаша – для вокального ансамблю у супроводі фортепіано.....	56
Зелені човни. Музика Богдана Шиптура – для дуету у супроводі фортепіано.....	60
Калинова печаль. Музика Михайла Попелюка – для дуету.....	66
А яблука падають. Музика Остапа Гавриша, аранжування Григорія Котика – для дуету в супроводі фортепіано.....	67
Гей, гулялося. Музика Василя Якуб'яка – для чоловічого квартету без супроводу..	70
Файні люди. Музика Богдана Шиптура – для вокального дуету.....	72
Прикарпатський університет. Музика Григорія Котика для соліста, вокального ансамблю в супроводі фортепіано.....	74
Коментарі	79
Методичні поради	90
Використана література та джерела	93

Навчальне видання

ЗЕЛЕНІ ЧОВНИ

Вокальні ансамблі на слова Степана Пушика

Навчальний посібник

Упорядник: *Ганна Карась*

В авторській редакції

Головний редактор *Василь Головчак*
Комп'ютерна верстка *Віра Яремко*
Комп'ютерний набір нотного тексту
Сергій Гужій, Мирослав Федина
Дизайн обкладинки *Ірина Дундяк*

Підп. до друку 20.04.2015. Формат 60x84/8. Папір офсет.

Гарнітура "Times New Roman". Ум. друк. арк. 11,6.

Тираж 100 прим. Зам. № .

Видавець і виготовлювач

ISBN